

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس دوره
کارشناسی زبان و ادبیات فارسی

گروه علوم انسانی
کمیته تخصصی زبان و ادبیات فارسی

مصوب بود و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی
تاریخ ۱۳۶۶/۷/۴

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی

دوره کارشناسی زبان واد بیات فارسی

مصوب بود و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

گروه : علوم انسانی (۲۰۰۰)
رشته : زبان واد بیات فارسی (۰۰۰۰۰)
شاخه : عمومی (۰۰۲۰)
دوره : کارشناسی (۰۰۰۲)

شورای عالی برنامه ریزی در بود و پنجمین جلسه مورخ ۶/۷/۶۶ براساس طرح دوره کارشناسی زبان واد بیات فارسی که توسط کمیته تخصصی زبان واد بیات فارسی گروه علوم انسانی شورای عالی برنامه ریزی تهیه شد و به تأیید این گروه رسید است برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی ، برنامه ، سرفصل دروس) بشرح پیوست تصویب کرد و مقدر میسازد :

- ماد ۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی زبان واد بیات فارسی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است .
- الف : دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره میشوند .
- ب : موسساتی که با اجازه ریس وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین ، تأسیس میشوند و بنا بر این تابع مسوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشند .
- ج : موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل میشوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند .

ماد ۲- از تاریخ ۶/۷/۶۶ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه موسسات آموزش در زمینه زبان واد بیات فارسی در همه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی مذکور در ماد ۱

منسوخ میشوند و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات میتوانند این دوره را
د لیبر برنامه جدید را اجرا نمایند *

ماده ۲- مشخصات کلی و برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی زبان و ادبیات فارسی
در سه فصل جهت اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ میشود *

رای صادره بود و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۶۶/۷/۴

در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی زبان و ادبیات فارسی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی زبان و ادبیات فارسی که از طرف گروه

علوم انسانی پیشنهاد شده بود با اکثریت آرا به تصویب رسید

۲) برنامه آموزشی دوره کارشناسی زبان و ادبیات فارسی از تاریخ تصویب

قابل اجرا است *

رای صادره بود و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۶۶/۷/۴ در مورد برنامه

آموزشی دوره کارشناسی زبان و ادبیات فارسی صحیح است به مورد اجرا گذاشته شود *

دکتر محمد فرهادی

رئیس شورای عالی برنامه ریزی

رونوشت به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجرا ابلاغ میشود *

سید محمد کاظم نائینی

رئیس شورای عالی برنامه ریزی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه کارشناسی زبان و ادبیات فارسی

مقدمه :

بی‌گمان هدف رشته ادبیات فارسی، در محیط دانشگاه باید آشنا کردن دانشجویان به ابعاد مختلف آثار ادبی زبان فارسی باشد و حتی المقدور، در این راه، اولویت‌ها رعایت گردد و از هدر رفتن وقت و فرصت محدود دانشجویان جلوگیری شود.

این امر در برنامه ریزی پیشین رعایت نشده بود و دیگر موارد نقص برنامه عبارت بود از:

عدم رعایت اولویتها، عدم رعایت ترتیب و نظم، نبود تعریف از مواد و محتوای برخی از دروس

هدف این برنامه که اکنون تقدیم میشود پرهیز از ضعف‌های برنامه پیشین است که به اختصار در باب آنها اشارت رفت و نیز رعایت جوانب مثبت دیگری است که در متن برنامه مشاهده میشود و در مورد آنها توجه و تاکید بر احیای میراث فرهنگ اسلامی در ادبیات فارسی است و در وقت دانشجویان اولویت‌ها و ضرورت‌ها رعایت شده است.

در این برنامه بر اساس ۱۴۶ واحد درس دانشجویان موظفند که حدود ۵۶ واحد از متون درجه اول ادبیات فارسی را از چشم اندازهای مختلف مورد تحقیق و بحث قرار دهند. در این مجموعه متون، تمام آثار درجه اول زبان فارسی که آشنائی با آنها ضروری است در نظر گرفته شده و هیچ نوعی از انواع آثار برجسته زبان فارسی (از متون تفسیری و قرآنی تا متون عرفانی و حکمی و اخلاقی و ادبیات تا ادبیات معاصر و انقلاب) مورد غفلت قرار نگرفته است. در کنار این ۵۶ واحد درس متون، آموزش دروس: تاریخ ادبیات، سبک‌شناسی، نقد ادبی، مرجع‌شناسی و روش تحقیق تاریخ زبان فارسی، انواع ادبی، دستور زبان فارسی، آشنائی با علوم اسلامی و آشنائی با زبان خارجی و دروس عروض و قافیه و درسی بدیع و در زمینه‌های و بیان به عنوان دروسی که یادگیری آنها ضرورت دارد و دانشجو حتماً باید آنها را بیاموزد در نظر گرفته شده و بهیچ وجه مغفرت از یادگیری آنها وجود ندارد.

علاوه بر دروس نامبرده که ویژه رشته ادبیات فارسی است، در این برنامه ۲۰ واحد بسطی

آموزش زبان عربی در نظر گرفته شده است که بدون آشنایی با آن فهم ادب فارس امکان پذیر نیست
در این آواحد عربی، نهج البلاغه، تاریخ، ادبیات عرب، صرف و نحو و قرائت و تجزیه و ترکیب
گنجانیده شده است که دانشجویان ضمن یادگیری صرف و نحو و قرائت با معارف دیگریز آشنا
شوند.

از آنجا که آشنایی نسبتاً کامل به یک زبان زنده دنیا زمینه دست یافتن به ادبیات سایر
اقوام و ملل و نیز مایه آگاهی از آراء دیگران پیرامون فرهنگ ایران و اسلام است شش واحد زبان
خارجی (علاوه بر ۴ واحد زبان خارجه در روس عموم) به آموزش زبان خارجی اختصاص یافته است
با توجه و تکیه بر اینکه هدف آشنا کردن دانشجویان با نوشته های محققان خارجی مورد اعتماد
در باب ایران و اسلام قید شده است که از میان تحقیقات خاورشناسان نمونه هایی تدوین شود
که از بد آموزیهای کارآنان در باب اسلام و ایران برکنار باشد.

بدیهی است که برای دانشجویان رشته دبیری، دروس پیشنهادی علوم تربیتی
با بعضی از این دروس تداخل می شود.

۱- تمریف و هدف :

هدف از تدريس دروس زبان وادبيات فارسي در سطح دانشگاهها و مدارس عالی آشنا ساختن دانشجویان است به جنبه های مختلف آثار نظم و نثر زبان فارسي و ایجاد مهارت های لازم برای فارغ التحصيلان این رشته و بهره مندی از این مهارت ها در بخش های فرهنگی و ملی که با زبان وادبيات فارسي سروکار دارند .

۲- طول دوره و شکل نظام :

طول دوره تحصیل کارشناسی در زبان وادبيات فارسي چهار سال است . وگنیه دروس آن در هشت نیمسال برنامه ریزی شده است . طول هر نیمسال هفتده هفته و هر واحد درسی این برنامه بمدت هفتده ساعت در يك نیمسال میشود . با این ترتیب يك درس دو واحدی و چهار ساعت يك درس سه واحد پنجاه يك ساعت در يك نیمسال خواهد بود . در باب شکل نظام روشن است که نظام واحدی میباشد .

۳- واحدهای درسی :

تعداد کل واحدهای درسی این برنامه (که تماماً نظری میباشد) هفتاد و چهار واحد است و به صورت زیر تفکیک شده است :

الف - دروس عمومی (چهار واحد فارسي عمومی جزو دروس اصلی منظور شده است)	۱۹ واحد
ب - دروس پایه	۱۳ واحد
ج - دروس اصلی	۸۹ واحد
د - دروس تخصصی	۲۱ واحد
هـ - دروس انتخابی	۴ واحد از ۱۸ واحد
	<u>۱۴۶</u>

توجه : دانشجویان از ۱۸ واحد دروس که به عنوان اختیاری در این برنامه وجود دارد ۴ واحد بایستی انتخاب کرده بگذرانند .

این دروس در جدول جداگانه تحت عنوان دروس انتخابی ارائه شده است .

۴- نقش و توانایی فارغان التحصیلان این دوره :

افزایش و توانایی فارغان التحصیلان رشته زبان و ادبیات فارسی در تمام قسمت‌های فرهنگی و توسعه علوم می‌توان استفاده کرد و بدیهی است که مسلمانان در گسترش تمام شاخه‌های علوم و فرهنگ در بسیاری از وزارتخانه‌ها و موسسات به نوعی با زبان و ادبیات سروکار دارند، از آن جهت است: آموزش و پرورش را در بوطنینون، مطبوعات، موسسات، سازمانهای مختلف نشر و چاپ سازمانهای تالیف و ترجمه، موسسات کتب درسی و کمک درسی و نیز در جریان گسترش کتب علمی و فنی و تجربی پزشکی که نیازمند به زبان‌سی روشن و قابل فهم میباشد، حتی در گسترش و ترویج علوم و معارف اسلامی در سطح ارج از کشور جمهوری اسلامی.

۵- ضرورت و اهمیت :

با بیان مطالبی که در قسمت چهارم (نقش و توانایی) یاد آور شدیم ضرورت و اهمیت رشته زبان و ادبیات فارسی در توسعه همه علوم و بخصوص علوم اسلامی کاملاً روشن میشود با توجه به آنکه ادبیات ظرف مجموعه تمدن و علوم بشری است و مادر کار تعلیم و تربیت که از بهترین وظایف دولت اسلامی است و نیز در توسعه علوم و فرهنگ با زبان و ادبیات فارسی مستقیماً یا غیر مستقیم نیاز و ارتباط دارند و این ضرورت را باید از مسیرها و راه‌های که یاد شده است تأمین نمود.

۶- استادانی که در تدوین این برنامه از همکاری و نظریه‌های ایشان استفاده شده است عبارتند از:

- ۱- آقای دکتر جلیل تجلیل
- ۲- آقای دکتر اسماعیل ساجدی
- ۳- آقای دکتر سید محمد رامش
- ۴- آقای دکتر شفیعی کدکنی
- ۵- آقای دکتر طوسی شیخ الاسلامی

ضمناً نظرات و اصلاحات لازم که در سمینار استادان ادبیات فارسی مطرح گردیده و بتصویب رسیدند، در این برنامه مورد توجه قرار گرفته و اعمال شده است.

فصل دوم

جدول دروسی

۱- دروس عمومی

۲- دروس پایه

۳- دروس اصلی

۴- دروس تخصصی

۵- دروس انتخابی

فصل دوم - برنامه

الف : دروس عمومی (فرهنگ و معارف و عقاید اسلامی و آگاهیهای عمومی)
برای کلیه رشته های تحصیلی دوره های کارشناسی پیوسته

شماره درس	نام درس	واحد	ساعت	
			جمع	نظری / عملی
۱	معارف اسلامی (۱)	۲	۲۴	-
۲	فارسی (۱)			
۳	زبان خارجی (۱) (نظری و عملی)	۲	۵۱	۱۷ / ۳۴
۴	تربیت بدنی (۱) (عملی)	۱	۲۴	- / ۲۴
۵	معارف اسلامی (۲)	۲	۲۴	- / ۲۴
۶	اخلاق و تربیت اسلامی (۱+۲) =	۲	۵۱	- / ۵۱
۷	فارسی (۲)			
۸	زبان خارجی (۲) (عملی و نظری)	۲	۵۱	۱۷ / ۳۴
۹	تربیت بدنی (۲) (عملی)	۱	۲۴	- / ۲۴
۱۰	تاریخ اسلام	۲	۲۴	- / ۲۴
۱۱*	انقلاب اسلامی و ریشه های آن از قرن سیزدهم			
۱۲*	متون اسلامی (آیات و احادیث)	۲	۶۸	- / ۶۸
۱۳*	زیست شناسی			
				
جمع		۱۹	۳۹۱	۳۵۵ / ۱۲۶

* : دروس بندهای ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ هر یک دارای ارزش ۲ واحد بوده و ۲ درس از این سه درس باید شریک داشته باشند و گذراندن آنها شرط است.
تذکره: (۱) و (۲) جزء دروس اصلی نشوند منظور خواهد شد.

ب. دروس پایه دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات فارسی

کد درس	نام درس	تعداد		پیشنیاز زبان
		واحد	ساعت	
		جمع	نظری/عملی	راشه درس
۰۱	دستور زبان فارسی (۱)	۲	۳۴	-
۰۲	دستور زبان فارسی (۲)	۲	۳۴	۰۱
۰۳	تاریخ زبان فارسی	۲	۳۴	-
۰۴	مرجع‌شناسی و روش تحقیق (۱)	۲	۳۴	-
۰۵	بدیع	۲	۳۴	-
۰۶	آئین نگارش	۲	۰۱	-
				
جمع		۱۲	(۲۱/۲۲)	

ج: دروس اصلی دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات فارسی

کد درس	شماره درس	تعداد		بیشترین زمان را که در	
		واحد	جمع		
۰۷	متون نظم (۱)	قسمت اول رودکی و منوچهری	۲	۳۴	اول
		قسمت دوم فرخی و کسایی	۲	۳۴	
۰۸	متون نظم (۲)	قسمت اول رستم و سهراب	۲	۳۴	اول
		قسمت دوم رستم و اسفندیار	۲	۳۴	اول
		قسمت سوم قصیدها زنا سر و خسرو	۲	۳۴	دوم
۰۹	متون نظم (۳)	قسمت اول خاقانی	۲	۳۴	اول
		قسمت دوم مسعود سعد	۲	۳۴	اول
		قسمت سوم نظامی	۲	۳۴	دوم
۱۰	متون نظم (۴)	قسمت اول مستثنوی مولوی (۲)	۲	۳۴	اول
		قسمت دوم مستثنوی (۲)	۲	۳۴	اول
		قسمت سوم منطق الطیر عطار	۲	۳۴	دوم
		قسمت چهارم حدیقه سنائی	۲	۳۴	سوم
۱۱	متون نظم (۵)	قسمت اول بوستان	۲	۳۴	اول
		قسمت دوم عزلیات و توقعات سعدی	۲	۳۴	اول
		قسمت سوم حافظ (۱)	۲	۳۴	دوم
		قسمت چهارم حافظ (۲)	۲	۳۴	سوم
		قسمت پنجم حافظ	۲	۳۴	چهارم

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیش‌نیازها
			نظری	عملي	
۱۲	متون نثر (۱)	۲	۳۴	۳۴	—
	قسمت اول تاریخ بلغمی و سفرنامه ناصر خسرو	۲	۳۴	۳۴	—
	قسمت دوم تاریخ بیهقی	۲	۳۴	۳۴	اول
۱۳	متون نثر (۲)	۲	۳۴	۳۴	۱۲
	قسمت اول سیاست نامه و قابوسنامه	۲	۳۴	۳۴	اول
	قسمت دوم کشف الاسرار	۲	۳۴	۳۴	—
۱۴	متون نثر (۳)	۲	۳۴	۳۴	۱۳
	قسمت اول کلیله و دمنه (۱)	۲	۳۴	۳۴	اول
	قسمت دوم کلیله و دمنه (۲) + چهارمین مقاله نظایر عربی	۲	۳۴	۳۴	دوم
	قسمت سوم گلستان	۲	۳۴	۳۴	—
۱۵	متون نثر (۴)	۲	۳۴	۳۴	۱۴
	قسمت اول اخلاق طبری	۲	۳۴	۳۴	اول
	قسمت دوم مصاد العباد	۲	۳۴	۳۴	—
۱۶	قرائت متون عربی	۲	۳۴	۳۴	—
	قسمت اول آیات قرآن کریم	۲	۳۴	۳۴	اول
	قسمت دوم نثر قدیم و جدید	۲	۳۴	۳۴	دوم
	قسمت سوم منتخب نوح البلاغه	۲	۳۴	۳۴	سوم
	قسمت چهارم شعر قدیم و جدید	۲	۳۴	۳۴	چهارم
	قسمت پنجم تاریخ ادبیات عرب	۲	۳۴	۳۴	—
۱۷	قواعد عربی	۲	۳۴	۳۴	—
	قسمت اول صرف (۱)	۲	۳۴	۳۴	اول
	قسمت دوم صرف (۲)	۲	۳۴	۳۴	دوم
	قسمت سوم نحو (۱)	۲	۳۴	۳۴	—

کد درس	نام درس	تعداد		بیشتر از زبان
		واحد	ساعت	
		جمع	نظری	راشه درس
	قسمت چهارم نحو (۲)	۲	۳۴	سوم
	قسمت پنجم تمین و تجزیه و ترکیب	۲	۳۴	چهارم
۱۸	زبان خارجه شخصی			
	قسمت اول	۲	۳۴	۸ عمومی
	قسمت دوم	۲	۳۴	اول
	قسمت سوم	۲	۳۴	دوم
۱۹	مروغ و قافیه	۲	۳۴	
۲۰	ادبیات معاصر	۲	۳۴	
۲۱	متون تفسیری فارسی	۲	۳۴	
۲۲	آشنائی با علوم قرآنی	۲	۵۱	
۲۳	نقد ادبی	۲	۳۴	
				
جمع		۴۱	۱۰۵۷۷	

د - دروس تخصصی دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات فارسی

کد درس	نام درس	تعداد			پیش‌نیاز و یا زبان
		واحد	صنعت	نظری و عملی	
۲۴	معانی و بیان (۱)	۲	۳۴	۳۴	-
۲۵	معانی و بیان (۲)	۲	۳۴	۳۴	۲۴
۲۶	مبانی عرفان و تصوف	۲	۳۴	۳۴	-
۲۷	تائید قرآن و حدیث در ادب فارسی	۳	۵۱	۵۱	-
۲۸	تاریخ ادبیات (۱)	۲	۳۴	۳۴	-
۲۹	تاریخ ادبیات (۲)	۲	۳۴	۳۴	۲۸
۳۰	تاریخ ادبیات (۳)	۲	۳۴	۳۴	۲۹
۳۱	تاریخ ادبیات (۴)	۲	۳۴	۳۴	۳۰
۳۲	سیک شناسی (۱) نظم	۲	۳۴	۳۴	-
۳۳	سیک شناسی (۲) نثر	۲	۳۴	۳۴	-
					
جمع		۲۱	۳۵۷	۳۵۷	

هـ - دروس انتخابی دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات فارسی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		مجموع ساعات
			تئوری	عملی	
۳۴	انقلاب اسلامی و زمینه‌های ادبی آن	۲	۳۴	۳۴	۳۴
۳۵	انواع ادبی	۲	۳۴	۳۴	۳۴
۳۶	آشنایی با علوم اسلامی	۲	۳۴	۳۴	۳۴
۳۷	غزلیات شمس	۲	۳۴	۳۴	۳۴
۳۸	کلیات فلسفه اسلامی	۲	۳۴	۳۴	۳۴
۳۹	نثره قسمت اول روزبهان - سهروردی	۲	۳۴	۳۴	۳۴
	قسمت دوم همین القضاة	۲	۳۴	۳۴	۳۴
۴۰	روش تحقیق و مرجع شناسی ۲	۲	۳۴	۳۴	۳۴
۴۱	مقدمات زبان شناسی	۲	۳۴	۳۴	۳۴
		۱۸			جمع

کلیه دانشجویان موظف اند ۴ واحد از دروس فوق به‌اختیار خود انتخاب و در طول دوره با موفقیت بگذرانند.

فصلم

سرفصل دروس و رهز برنامه درسی رشته.....

کارشناسی زبان و ادبیات فارسی

دستور زبان فارسی (۱)

۱.

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : هدف از این درس این است که دانشجویان با فراگرفتن یک دوره قواعد زبان فارسی بتوانند قلم و بیان خود را از خطا و لغزش صیانت کنند.

سرفصل دروس : (۲ ساعت)

۱- یک دوره کامل قواعد صرف و نحو و تجزیه و ترکیب زبان فارسی
با ذکر شاهد مثالهای زنده و آموزنده تدریس خواهد شد.

دستور زبان فارسی (۲)

۰۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ۰۱

هدف : هدف از این درس این است که دانشجویان با فراگرفتن یک دوره - قواعد زبان فارسی بتوانند قلم و بیان خود را از خطا و لغزش صیانت کنند و آگاهی به نحوه تحول زبان فارسی در قرون مختلف بصورت‌های گوناگون .

حرفصل دروس : (۴ ساعت)

تحول و تکامل زبان فارسی شامل تحولات لفظی و معنوی از قبیل موضوعات حذف و تخفیف و ادغام و دگرگونی در معانی کلمات تدریس خواهد شد .

دستور زبان فارسی (۱)

۱.

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : هدف از این درس این است که دانشجویان با فراگرفتن یک دوره - قواعد زبان فارسی بتوانند قلم و بیان خود را از خطا و لغزش میانگنجند .

سرفصل دروس : (۴ ساعت)

۱- یک دوره کامل قواعد صرف و نحو و تجزیه و ترکیب زبان فارسی
با ذکر شاهد مثالهای زنده و آموخته تدریس خواهد شد .

تاریخ زبان فارسی

تعداد واحد: ۲

۵۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: هدف از این درس آگاهی کافی دانشجویان است به‌ما بقده زبان فارسی از دوره‌های نخستین آن تا امروز و مطالعه و بررسی کلیات تاریخی در باب قواعد مربوط به زبان فارسی و تغییرات مختلف و تحولاتی که طی قرون متمادی در این زبان پدید آمده است.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

آنچه در این درس مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد عبارت است از:

- ۱- تاریخچه زبان فارسی و تحولات آن از دوره‌های نخستین آن تا عصر فارسی دوی.
- ۲- کیفیت تغییرات و تحولات زبان فارسی و قواعدی که از دورانهای پیش تا کنون بر این زبان حاکم بوده است.
- ۳- مقدماتی (بطور اجمال) در باب زبان‌شناسی.

مرجعشناسی و روش تحقیق (۱)

شماره واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنایی دانشجویان با کتب مرجع و منابع مهم تحقیق و نحوه تدوین و تنظیم رها و طرز استفاده از فهرستها و برگه‌های کتب و آشنایی با تذکرها و تراویخ و فهرستهای عمومی و اختصاصی.

سرفصل دروس (۲۴ ساعت)

در این درس:

- ۱- دانشجویان با کلیات شناخت ماخذ و مراجع و روش تحقیق آشنا میشوند و نیز به دائرةالمعارفها و لغتنامهها و فرهنگهای مشهور.
- ۲- طرز استفاده از فهرستها و کتابخانهها و طرز تهیه و تدوین پایانه‌ها نیز به دانشجویان تعلیم داده میشود.

مرجع‌شناسی و روش تحقیق (۱)

تعداد واحد: ۲

۵۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنایی دانشجویان به کتب مرجع و منابع مهم تحقیق و نحوه تدوین و تنظیم رساله و طرز استفاده از فهرست‌ها و برگه‌های کتب و آشنایی با تذکرها و تواریخ و فهرست‌های عمومی و اختصاصی.

سرفصل دروس (۲۴ ساعت)

در این درس:

- ۱- دانشجویان با کلیات شناخت ماخذ و مراجع و روش تحقیق آشنا میشوند و نیز به آشنایی با آمارها و لغت‌نامه‌ها و فرهنگهای مشهور.
- ۲- طرز استفاده از فهرست‌های کتابخانه‌ها و طرز تهیه و تدوین پایان نامه نیز به دانشجویان تعلیم داده میشود.

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

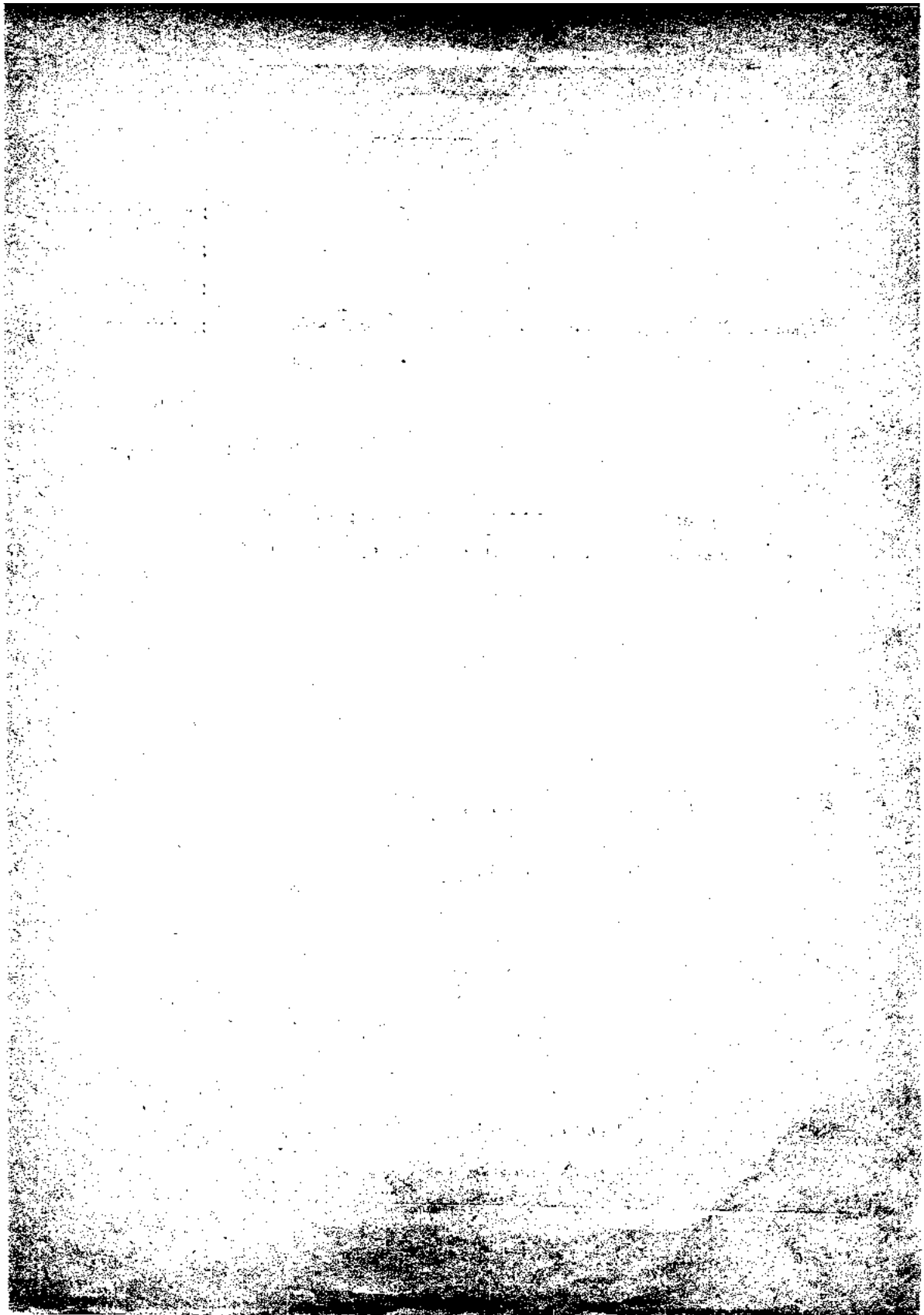
پیش نیاز :

هدف : آشنایی با فن بدیع و آرایه‌های مهم لفظی و معنوی به منظور ایجاد ملکه نقد و مطالبه
محسنات در لفظ و معنی .

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

مناخج لفظی مهم از قبیل : جناس و سجع و غیره مناخج معنوی از قبیل : ایهام و
ارسال الفل سراطات نظیر : طباق و غیره ، همراه با تمرین کافی و تکلیف به دانشجو .

آیین نگارگری

تعداد واحد : ۲

نوع یا حسد : نظری

پیش نیاز :

۰۶

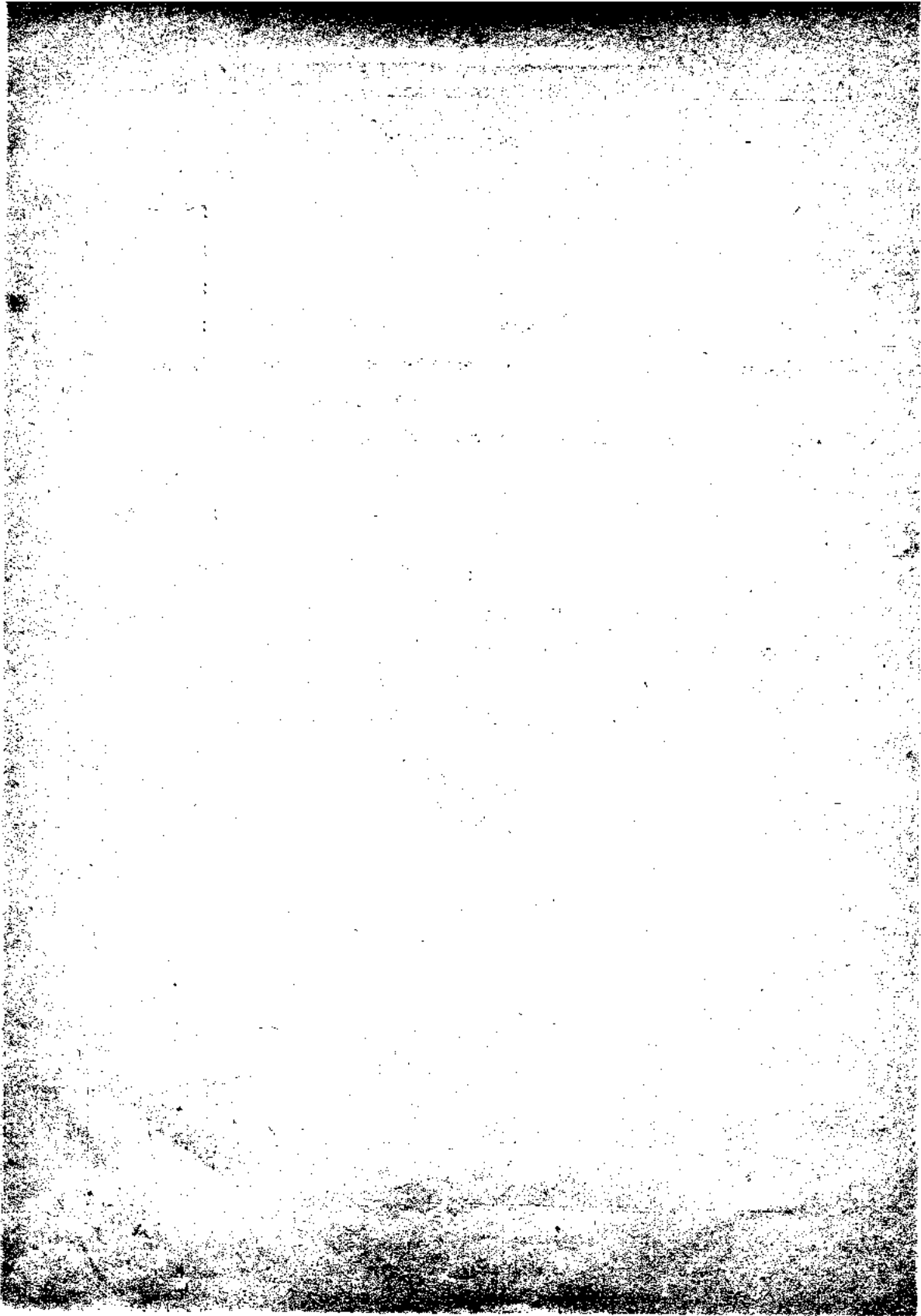
- هدف : ۱- هدف آشنا شدن دانشجویان است به نمونه های جالب و معروف از پوشش های ادبای فارسی زبان با توجه به جنبه های اخلاقی و اجتماعی آنها و نیز بررسی نکات ادبی در این متون
- ۲- تمرینهای لازم برای قدرت یافتن دانشجویان به نویسندگی و نگارگری صحیح

سرفصل دروس : (۱۵ ساعت)

این درس شامل قسمت های زیر است :

- ۱- بررسی متونی از ادب فارسی (نظرونشر) که دارای اظهارات ادبی و حاوی مطالب اخلاقی و اجتماعی باشد . استادان محترم ضمن بررسی این متون نکات مربوط به درست نویسی و قواعد نگارگری را با طبع نمونه هایی از مقالات و نامه ها و گزارشها ، و با دادن تکلیف های لازم در این باب به دانشجویان تعلیم میدهند .

متون نظم (۱) قسمت اول و دوم

۵۷

تعداد واحد: ۲۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: قسمت اول برای دوم

هدف: آشنا کردن دانشجویان است به زمینه‌های فکری و طرز تفکر ساسانی و تخیل شعرا نسبت به طبیعت و جهان و نشان دادن نخستین تجربه‌های قرون اولیه شعر فارسی است و بحث درجایات خصوصیات زیبایی و دستوری این دوره در آثار شعرا شی از قبیل ابوشکوه - دقیقی - رودگسی - منوچهری - فرخی - عنبری - منجیک .

سرفصل دروس (۲۴ + ۲۴ ساعت)

فقط شعرهای اخلاقی و اجتماعی (وصف طبیعت و حیات و انسان) موضوع این

درس با بستی ترا رگبرنده مباح و هجویات و اشعارنا متناسب .

متون نظم (۲) قسمت اول و دوم و سوم

۵۸

تعداد در ا حد : ۲+۲+۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ۷. برای قسمت اول و قسمت اول برای دوم و قسمت دوم برای سوم
هدف : آشنائی به حماسه ها بخدوی به اشعار عظیم حکیم فردوسی است و هم چنین
آشنائی به تحولات لفظی و معنوی شعر فارسی پس از دوره قبل (یعنی
نظم (۱)) و بررسی خاص شعر شمرائی از قبیل . فردوسی ، اسدی
و قهرالدین اسعدگرگانی ، قطران تبریزی .

سرفصل دروس : (۲۴ ، ۲۴ ، ۲۴)

استادان این درس تمام متن داستانی رستم و سهراب را از ابتدا تا انتها با
توجه به نکات ادبی و جنبه حماسی آن تدریس خواهند کرد .

محتون نظم (۳) قسمت اول و دوم و سوم

شعرا دو واحد : ۲×۲+۲

۰۹

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : آشنایی با قسمت اول و قسمت اول برای دوم و قسمت دوم برای سوم
هدف : آشنایی دانشجویان با اشعار حکمی و اخلاقی و فلسفی و تحقیق
در باب تحولات شعر فارسی نسبت به دوره های قبل (نظم ۲) و توجه به
شعر شاعرانی از قبیل : مسعود سعد - خیام - خاقانی - نظامی - ازرقی
انوری - سهروردی - قاریابی - جمال اصفهانی .

قسمت اول و دوم

سرفصل دروس (۳۴+۳۴)

استادان این درس با توجه به مسائل اخلاقی و طرح جنبه های ادبی اشعار
خاقانی از قضا شدمدحی و هجویی و برهیز خواهند نمود .

قسمت سوم (۳۴ ساعت) :

در این درس استادان محترم دانشجویان را به جنبه های تربیتی و اخلاقی
اشعار و نکات ادبی آن توجه خواهند داد .

متون نظم (۲) در (۴) قسمت

شعرا دو واحد: ۲+۲+۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ۰۹

هدف: آشنایی دانشجویان با شعر عرفانی و تحولات آن با تکیه بر آثار بزرگانی نظیر سنائی، عطار، مولوی و نیز آثار منظوم منسوب به ابوسعید ابی‌الخیر یا با ظاهرو خواجۀ عبداللہ انصاری.

سرفصل دروس

قسمت اول: (۲۴ ساعت):

در این درس استادان محترم با تکیه بر مآخذ قصص و تمثیلات مثنوی و احادیث و آیات قرآن کریم مخصوصاً شعر عرفانی و شعرای بزرگ عرفان را مورد بحث و بررسی قرار میدهند.

قسمت دوم: (۲۴ ساعت):

در این درس مآخذ قصص و تمثیلات برای دانشجویان طرح‌بدها احادیث و آیات طرح‌بده در درس توجه دقیق میشود.

قسمت سوم: (۲۴ ساعت)

در این درس تمام منطقاً لطیریا توجه به نکات ادبی آن تدریس خواهد شد.

قسمت چهارم: (۲۴ ساعت):

در این درس: مقدماتی از قسمت‌های حدیثیه انتخاب استاد مسعود تحلیل و تفسیر قرار میگیرد و نکات ادبی و دستوری و لغوی آن نیز بیان میشود.

مشون نظم (۵) در (۵) قسمت

شماره واحد: ۲+۲+۲+۲+۲

۱۱

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ۱۰

هدف: بررسی تحولات شعر فارسی از قرن ششم و تحولات صوری و معنوی شعر فارسی بخصوص شاهرازی از قبیل سعدی، شبستری، عراقی، وحیدی، امیر خسرو، ابن یمن، سلمان خواجه، عیید، حافظ، ماثب و بیدل.

سرفصل دروس

قسمت اول: (۲۴ ساعت):

تحلیل و تفسیر ابیات و شرح نکات و دقائق لغوی و دستوری بوستان

قسمت دوم: (۲۴ ساعت):

تحقیق در تحولات شعر فارسی قرن ششم با توجه به نکات ادبی و اجتماعی

در بوستان (غزلیات و قصاید سه سدی)

قسمت سوم: (قسمت چهارم) (۲۴ ساعت)

تحقیق در تحولات غزلیات عارفانه در ادبیات فارسی و خصوصیات غزلیات

حافظ و شعرائی که از جهت سبک با این شاعر بزرگ هماهنگی داشتند.

در این درس:

لغات و نکات ادبی و عرفانی و دستوری ابیات شرح و ترفیح میشود.

قسمت پنجم: (۲۴ ساعت):

شرح و تفسیر بخشهایی از دیوان ماثب و دیگر شاعران معروف سبک هندو و توضیح

نکات ادبی و دستوری آنها.

متون نشر (1) در وقت

شماره واحد : ۲+۲

شوع واحد : نظری

پیشنیاز : قسمت اول برای دوم و

هدف : آشنا کردن دانشجویان است بدخفاشن زبانی و دستوری و هم‌ا مین نشر دوره آغازی زبان فارسی.

قسمت اول (۳۴ ساعت)

در این درس خصوصیات نشر دوره مذکور (دوره آغازین زبان فارسی) با ذکر

نکات دستوری و لغوی بخشهای ارتطوخ بلغی و سفرنامه ناصر و خسرو تدریس میشود.

قسمت دوم (۳۴ ساعت)

در این درس نکات دستوری و جنبه‌های ادبی مخصوص به تاریخ نگاری کسه

در تاریخ سیفی مورد توجه قرار گرفته است بحث و بررسی و بخشهایی از این کتاب

تدریس خواهد شد.

متون شش (۲) در دو قسمت

شماره واحد : ۲۰۲

۱۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ۱۲ برای قسمت اول و اول برای دوم

هدف : ارائه دگرگونی زبان فارسی و سبک نشر در آثار تاری ما نند : ۱- سیاستنامه
۲- قابوسنامه ۳- اسرار التوحید ۴- کشف الاسرار میبدی ۵- تذکره -
الاولیاء ۶- آثار منسوب به خواجه عبداللہ نصاری .
قسمت اول (۲۴ ساعت) :

در این درس شیوه نشر دو کتاب مورد نظر و کتب نظائر آن با ذکر نکات ادبی آن

تدریس میشود .

قسمت دوم (۲۴ ساعت) :

استادان این درس در مقدمه آن دانشجویان را به سیر و ما بقیه تفاسیر فارسی

و مراحل تکاملی تفسیر نویسی در اسلام و ایران آشنا میکنند و به معرفی تفاسیر مهم

فارسی و خصوصیات آنها میپردازند .

متون نشر (۳) قسمت اول و دوم و سوم

۱۴

تعداد دو واحد: ۲+۲+۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ۳۱ برای قسمت اول - قسمت اول برای دوم و دوم برای سوم
هدف: آشنا ساختن دانشجویان است به نشر مصنوع و فنی و زیبایی‌های آن و حل مشکلات قرآنی و حدیثی و بلاغی در این نوع متون.

سرفصل دروس (۲۴ ساعت): قسمت اول

در این درس ضمن بررسی و تدریس ابواب مختلف کلیله و دمنه شواهد شعری این کتاب‌رمضانیه آنها و نکات ادبی آن نیز مورد توجه قرار می‌گیرد.

متون نشر (۳) قسمت دوم (۲۴ ساعت)

در این درس استادان محترم ضمن تدریس با بیهای مختلف کلیله و دمنه نکات و جملات ادبی و نیز شواهد آنرا مورد بررسی قرار می‌دهند. ضمناً "در این قسمت بخشهایی از چهار مقاله نیز تدریس خواهد شد."

متون نشر (۳) قسمت سوم (۲۴ ساعت)

در این درس استادان محترم ضمن تدریس با بیهای مورد نظر از گلستان سعدی لغات و نکات ادبی و شواهد و آیات واجادیت آنرا مورد توجه قرار می‌دهند.

عین دهر (۲) قسمت اول و دوم

۱۵

تعداد واحد : ۲+۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ۱۴ برای قسمت اول و اول برای دوم

هدف : آشنا کردن دانشجویان است به نثرهای تعلیمی حکمی و عرفانی با توجه به آفات
بزرگان این نوع سخن مانند احمد و محمد زالی ، مجیری و خواجه نصیر و غیره
رازی .

قسمت اول

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

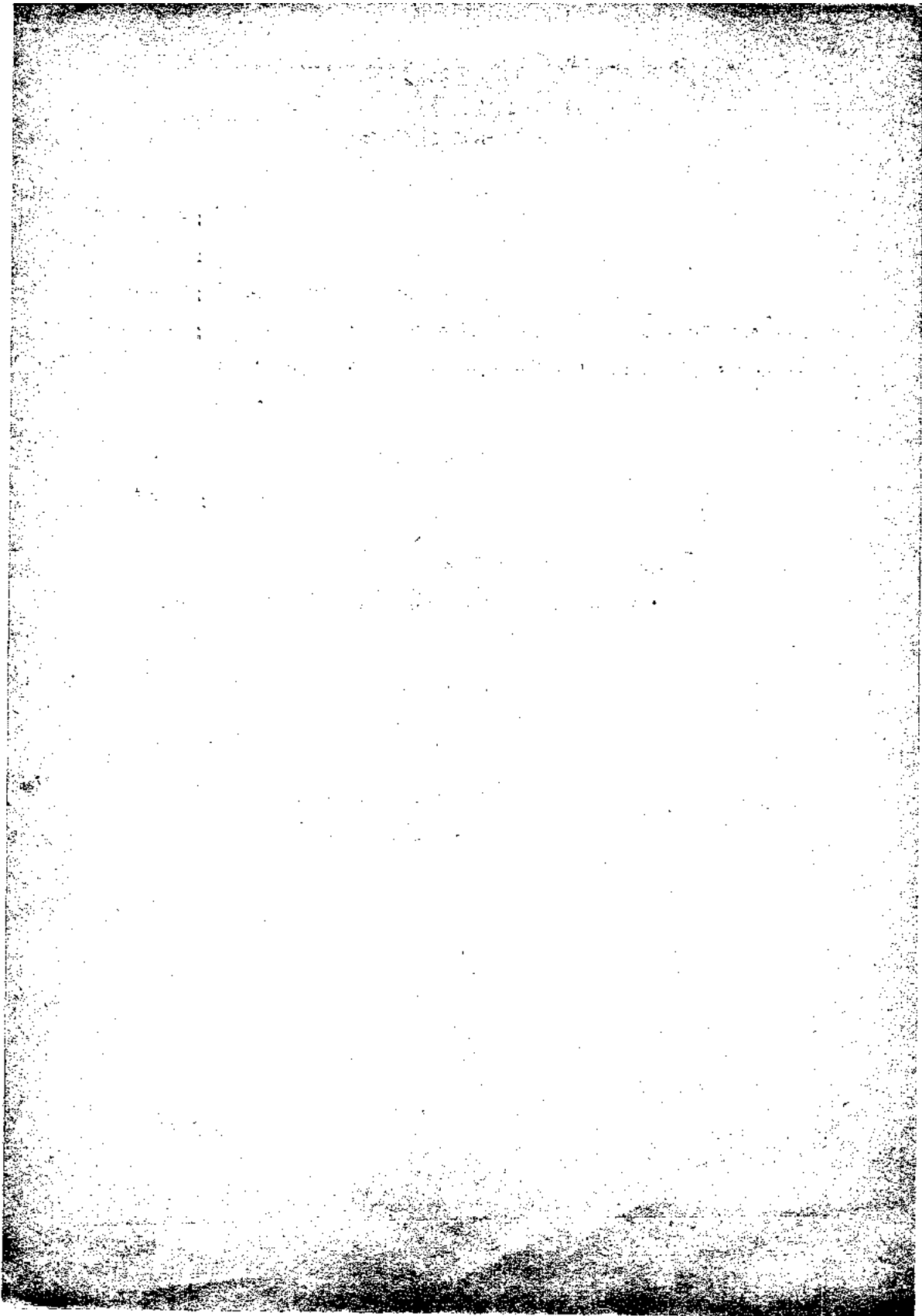
استادان در این درس دانشجویان را به اموات عین اخلاقی و عرفانی آشنا میسازند
و بخصوص کلیاتی از حکمت عینی و مباحث عرفانی را در این درس مینمایند .

قسمت دوم

سرفصل دروس : (۲۱ ساعت)

دانشجویان در این درس به متن مهم اخلاقی و عرفانی بخصوص کلیاتی از حکمت عینی
و مسائل مهم عرفانی آگاهی حاصل میکنند .

قرائت متون عربی قسمت اول و دوم و سوم

تعداد واحد: ۲ + ۲ + ۲ + ۲ = ۸

۱۷

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اول برای دوم، دوم برای سوم، سوم برای چهارم، چهارم برای پنجم
هدف: آشنایی مستقیم دانشجویان با قرآن کریم و احادیث رسول اکرم (ص)
واکنش معنومین سلام الله علیه.

قسمت اول

سوفصل دروس (۳۶ ساعت):

اولاً: در این درس:

آیات قرآن با توجه به جنبه های اخلاقی و اجتماعی آن در زمینه مسائل مهم
اسلامی از قبیل جهاد - امر به معروف و نهی از منکر - پیوستگی به اجتماع مسلمین
و وحدت - حدیث در عبادت و نیز آیات در زمینه احکام و توجه به مبدا تفرینش و توجه
به معاد تدریس میشود. و نیز احادیث و روایاتی از معنومین با توجه به جنبه های
تربیتی و اجتماعی آن.

ثانیاً: نکات صرفی و نحوی آیات و احادیث مورد بحث قرار میگیرد.

(۳۶ ساعت): قسمت دوم

در این درس متونی از نشر ادبای عرب از متقدمان متأخران با ترجمه بسبب
جنبه های اجتماعی و تربیتی و با بحث و بررسی نکات صرفی و نحوی آن تدریس میشود.

(۳۶ ساعت): قسمت سوم

در این درس مقدار معتناسی از خطبه ها و نامه های شیخ ابی بلعنه در حدود
عهدنا ما لک اشترونا و نامه یحیی مام سیر المومنین (ع) یا ما حسن مجتبی (ع) و
نیز مقداری از کلمات قصار با ذکر نکات صرفی و نحوی و بلاغی آن تدریس میشود.

قسمت چهارم

(۳۴ ساعت)

در این درس :

هتونی از نظام شعری عرب از متقدمان و متأخران با توجه به جنبه های اخلاقی و اجتماعی آنها و بحث در شکات صرفی و نحوی و بلاغی آن اشعار تدریس میشود .

قسمت پنجم

(۳۴ ساعت)

در این درس یک دوره تاریخ ادبیات عرب به زبان عربی در حدود هشتاد و پنج ساعت (الوسیط) تدریس میشود .

قواعد عربی (۱) صرف ۵ قسمت

۱۷

تعداد واحد : ۲+۲+۲+۲+۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : اول برای دوم - دوم برای سوم - سوم برای چهارم - چهارم برای پنجم
هدف : آگاهی و احاطه به ^{کامل} قواعد صرف در زبان عربی است و احاطه لازم به تجزیه
کلمات در ترکیب جملات، و تحقیق این امر در ضمن بررسی آیات قرآن
کریم و احادیث، اما مانع معصوم و گفتار ادبیا و شعرای معروف .

سرفصل دروس (۳۴ ساعت) :

در قسمت اول درس صرف مطالب زیر تدریس خواهد شد :

اقسام کلمه - اقسام اسم بطور مبسوط (جامد، مشتق - ممتصرف غیر منصرف - مشرک -
مثنی - جمع و انواع هر یک - مقصور، ممدود، صحیح الاخر - مذکر و مؤنث و انواع آنها
منصرف و غیر منصرف اجمال - معرفه - نکره - اسم جنس - اسم جمع - انواع صرف -
اسماء افعال و ثما مشتقات .

اقسام فعل از جهت زمان - اقسام فعل از جهت بنا و اعراب بنا - لازم متعددی -
معلوم و مجهول - معتل و غیر معتل بطور اجمال - صرف تفصیلی افعال در ثلاثی
- مجرد مزید - انشا و ابدال بطور خلاصه - صرف افعال یا ثمنون
تا کید - صرف افعال مشا ربعا حروف ناصیه و جازمه :

ریشه شناسی افعال و طرز استفاده از معجمات، انواع حروف بطور اجمال .
مطالب دیگری که استادان در این درس لازم می شمارند .

قسمت دوم

سرفصل دروس (۲۴ ساعت) :

در قسمت دوم صرف مباحث ذیل تدریس میشود .

۱- صرف افعال متصل و غیر متصل مشروحا "با تمام اعدا آنها"

۲- ادغام و ابدال بطور مبسوط با قوا اعدا آنها

۳- افعال مدح و ذم

۴- فعل تعجب

۵- غیر منصرف ها بطور مشروح

۶- مضمر و منسوب و قوا اعدا آنها بطور مبسوط

۷- انواع حروف بطور گسترده آن

۸- انواع جمع تکسیر - جمع قله و کثره - منتهی الجموع ، و سایر مطالب که استاد آن در

این درس لازم میداند ، تدریس

قسمت سوم

سرفصل دروس (۲۴ ساعت) :

در درس نحو قسمت اول مطالب زیر مورد بحث و بررسی قرار میگیرد :

۱- معرب - مبتنی - انواع اعراب و انواع بنی (اعراب تقدیری ، اعراب محلی -

اعراب به حروف و اعراب به حرکت ، در اسم و فعل)

۲- جمله و قسام آن .

۳- مرفوعات (فاعل و نائب فاعل ، مبتدا و غیر - خبر حروف مشبیه - یا لفعل -

اسم افعال ناقصه - لانه نفی جزی و حروف شبیه به لیس - احکا موقوا اعدا بین مباحث

بطور مشروح .

۴- منموبات (مما عیل خمس) - اسم حروف مشبیه یا لفعل - خبر افعال ناقصه -

افعال قرب و رجا - افعال قلوب - افعالی که بیش از یک مفعول میگیرند :

۵- حال - مستثنی - منادا و احکا م و قسام هر یک بطور مشروح

۶- مجرورات ، حروف ناره و مجرور به حروف با شواهد و نمونه ها در تمام مباحث مذکور

سعی خواهد شد که شواهد از قرآن کریم و احادیث امام های معصوم انتخاب گردد .

قسمت چهارم

سرفصل دروس (۳۶ ساعت) :

در درس نحو قسمت دوم مباحث ذیل مورد بحث و بررسی قرار میگیرد :

۱- باب تحدید - اعراب - اجتماع - اشتغال - تنازع و تمیز و انواع آن (تمیز نسبت - تمیز ذات - تمیز عدد) کم استغناء میه - کم غیریه - کأین و کذا و تمیز آنها اسماء استغناء هو اسماء شرط توابع و اسماء احکام آنها نعمت - عطف بیان عطف به حروف - بدل - استاکید .

۲- بحث راجع به عوامل

۳- بحث راجع به جملاتی که محلی از اعراب ندارند .

و سایر موضوعاتی که استادان در این درس لازم میدانند در تمام این مباحث سعی میشود که شواهد از قرآن کریم و احادیث امامان انتخاب گردد .

قسمت پنجم

سرفصل دروس (۳۶ ساعت) :

در این درس :

بررسی و بحث در قوا عد تجزیه و ترکیب همراه با شواهدی از آیات قرآن مجید و احادیث منصرمین و اشعار و امثال مشهور عرب ، همراه با تمرینهای مکرر ، و تکلیف دادن به دانشجویان انجام میپذیرد .

زبان خارجی قسمت اول و دوم و سوم

۱۸

شماره واحد : ۲+۲+۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ۸ عمومی برای اول - اول برای دوم - دوم برای سوم

هدف : چون آشنائی با جنبه های مختلف ادبیات فارسی بدون مراجعه به تحقیقات موجود در زبانهای اروپائی بخوبی امکان پذیر نیست دانشجوی رشته ادبیات باید با یکی از زبانها آشنائی داشته باشد یا از آن تحقیقات بهره برداری نماید.

سرفصل دروس : (۳، ۴ ساعت)

مطالب مربوط به معارف اسلامی و رجال اسلامی و ایرانی در دائره المعارف اسلام .

به استادان محترم این درس توصیه می شود که از منبع مذکور مقالاتی را انتخاب فرمائید که در تحقیقات خاورشناسان بیطرف باشد و نسبت به اسلام و ایران بدآموزی نداشته باشد .

تعداد واحد : ۲

نوع یا حدود : نظری

پیشروان :

هدف : تطبیح و تشخیص اوزان رایج شعر فارسی به منظور آشنایی و گزافی و آشنایی با مباحث بحور و گزافی هدف اساسی این درس می باشد .

سرمحل دروس : (۳۴ ساعت)

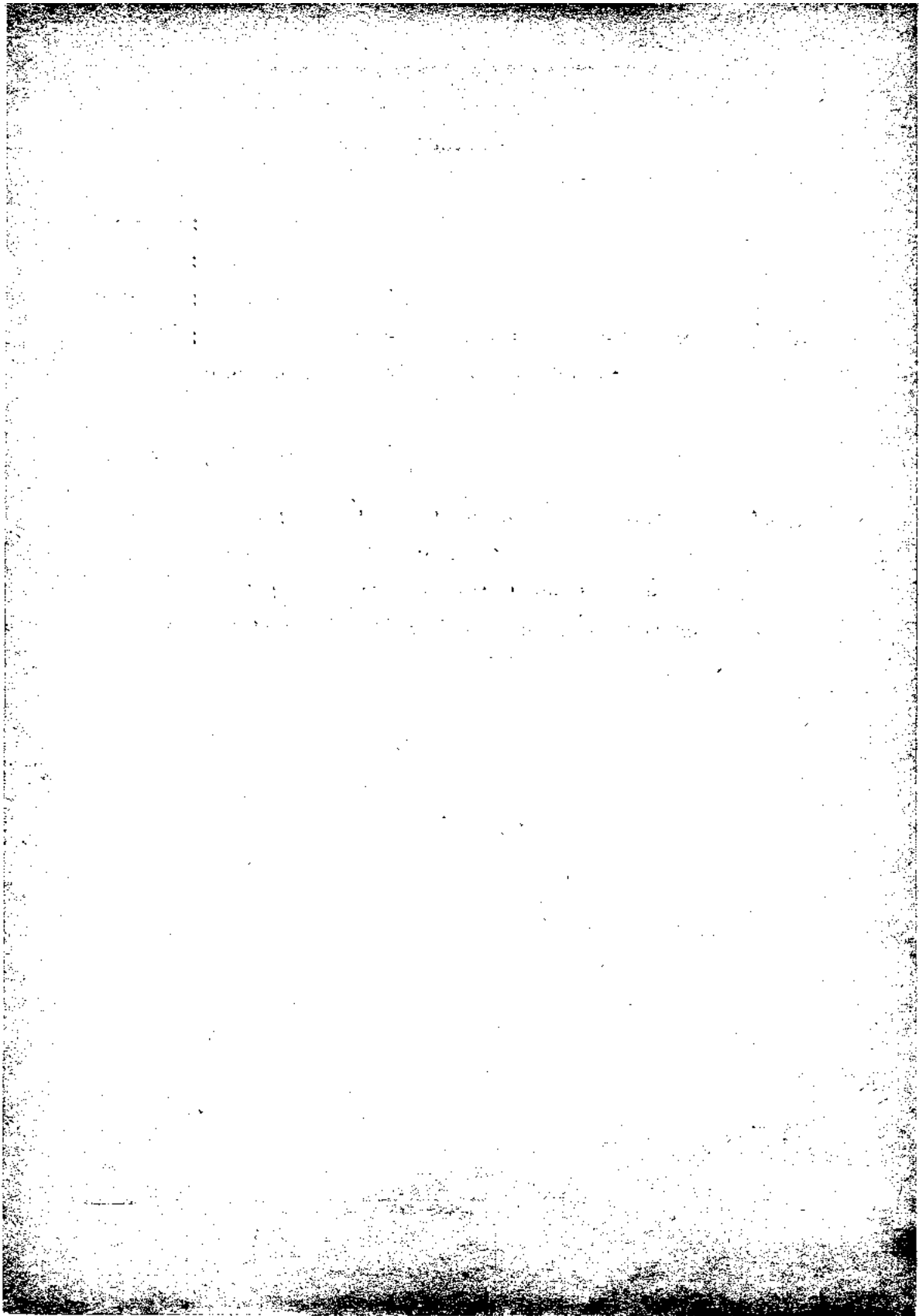
مسائل مهم : در عروض ، تعریف ، تعیین برای آشنایی کلی به ارکان و اجزای بحر

شعر فارسی و بررسی زحافات مهم بحر

در گزافی : تعریف گزافی - حدود گزافی - ردیف - حرف پیشرو (روی)

حرف گزافی - تعیین و تطبیح و تشخیص گزافی روی بعضی آثار ارزنده و زیبای فارسی

ادبیات معاصر (ادبیات قرن چهاردهم)

شماره واحد: ۲

۲۰

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: هدف در این درس آگاهی دانشجویان است به وضع و سبک ادبیات فارسی در قرن چهاردهم هجری و نیز آشنایی بدویژگیهای نظم و نثر دوران مشروطه تا دوران انقلاب اسلامی و بررسی نمونه‌های بارز ادبیات در شعرا و ادب - شاعران و نویسندگان معروف این عصر.

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

مسائلی که در این درس مورد توجه خاص بایستی قرار گیرد عبارت است از:

- ۱- اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران در عصر قاجاریه
- ۲- انقلاب مشروطیت
- ۳- ویژگیهای ادبیات دوره مشروطیت
- ۴- وضع مطبوعات در عصر مشروطیت
- ۵- شعرای معروف عصر مشروطه: از قبیل: فرخی یزدی - عشقی - عارف - ادیب الممالک نسیم شمال - بیارمه دهخدا.
- ۶- نویسندگان مشهور این دوره از قبیل: صنعتی زاده - دهخدا - آل احمد و ...
- ۷- وضع شعرا و ادب در ۱۳۲۰ شمسی و از مرداد ۱۳۳۵
- ۸- وضع شعرا و ادب از آغاز بهمن ماه ۵۷
- ۹- شعرا و نویسندگان عصر انقلاب اسلامی و نمونه‌های بارز ادبی آن.

متون تفسیری فارسی

تعداد واحد: ۲

۲۱

نوع واحد: نظری

پیش نیاز:

هدف: آشنائی مختصره دانشجویان با تحولات تفسیرنویسی در ایران و بررسی
وقرائت و تحقیق در یک یا چند متن تفسیری درجه اول زبان فارسی
بخصوص متون تفسیری قبل از قرن هفتم از قبیل تفسیر ابوالفتح رازی
و سوره بادی و غیره ...

سرفصل دروس (۳۴ ساعت):

در این درس تحولات علم تفسیر و موضوعات آن مورد بحث قرار میگیرد. و نیز
متونی از تفاسیر مهم فارسی از قبیل: ترجمه تفسیر طبری و تفسیر ابوالفتح رازی
بصورت درس خوانده میشود.

آشنایی با علم قرآن

۲۲

تعداد واحد : ۳
نوع واحد : نظری
پیشرو ساز :

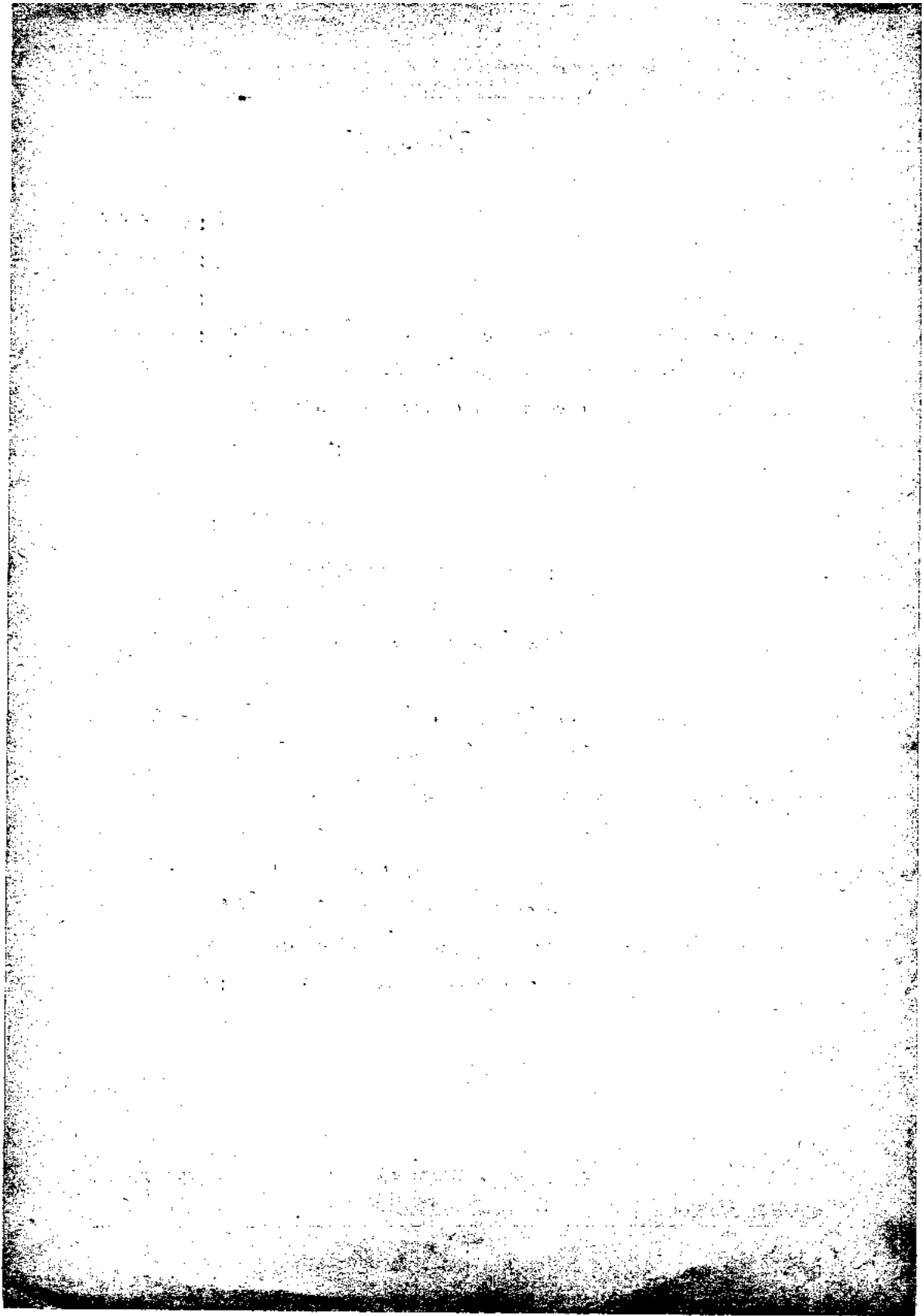
هدف : هدف از این درس آگاهی دانشجوگان است به مطالب و مسائلی که در فهم قرآن و در فهم حقایق و دقائق قرآن برای محققان لازم است و نیز آگاهی به اصطلاحات مهم تفسیر از قبیل تائیل و تنزیل ، محکم و متشابه ، ناسخ و منسوخ و مفسر ماتی از این قبیل .

سر فصل دروس : (۵۱ ساعت)

مطالب مورد بحث در این درس عبارت است از :

- ۱- علوم قرآنی و روشی های این کتاب بزرگ
- ۲- علم تفسیر و تاریخ تفسیر و مبره های تفسیر قرآن به قرآن
- ۳- تائیل و تنزیل
- ۴- اصوات قرآن و جهات اصوات قرآن ، تحوّل و قرآن ، موضوع و جهت آن
- ۵- جمع و تدوین آیات و تاریخ و کیفیت جمع آوری و تدوین قرآن
- ۶- علم مکی و مدنی بودن آیات و اسباب نزول و محکم و متشابه و ناسخ و منسوخ و علم آیات احکام و علم قرآنت .
- ۷- عام و خاص ، مطلق و مقید ، مجمل و مفصل
- ۸- اسما قرآن و اسما عمومه و وجهت های تشبیه این نامها
- ۹- جنبه های ادبی و بلاغی قرآن و سایر مسائلی که در این زمینه بحث از آنها لازم است از جمله : مفسران بزرگ اسلامی و کتب مهم تفسیر .

نقد ادبی

۲۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

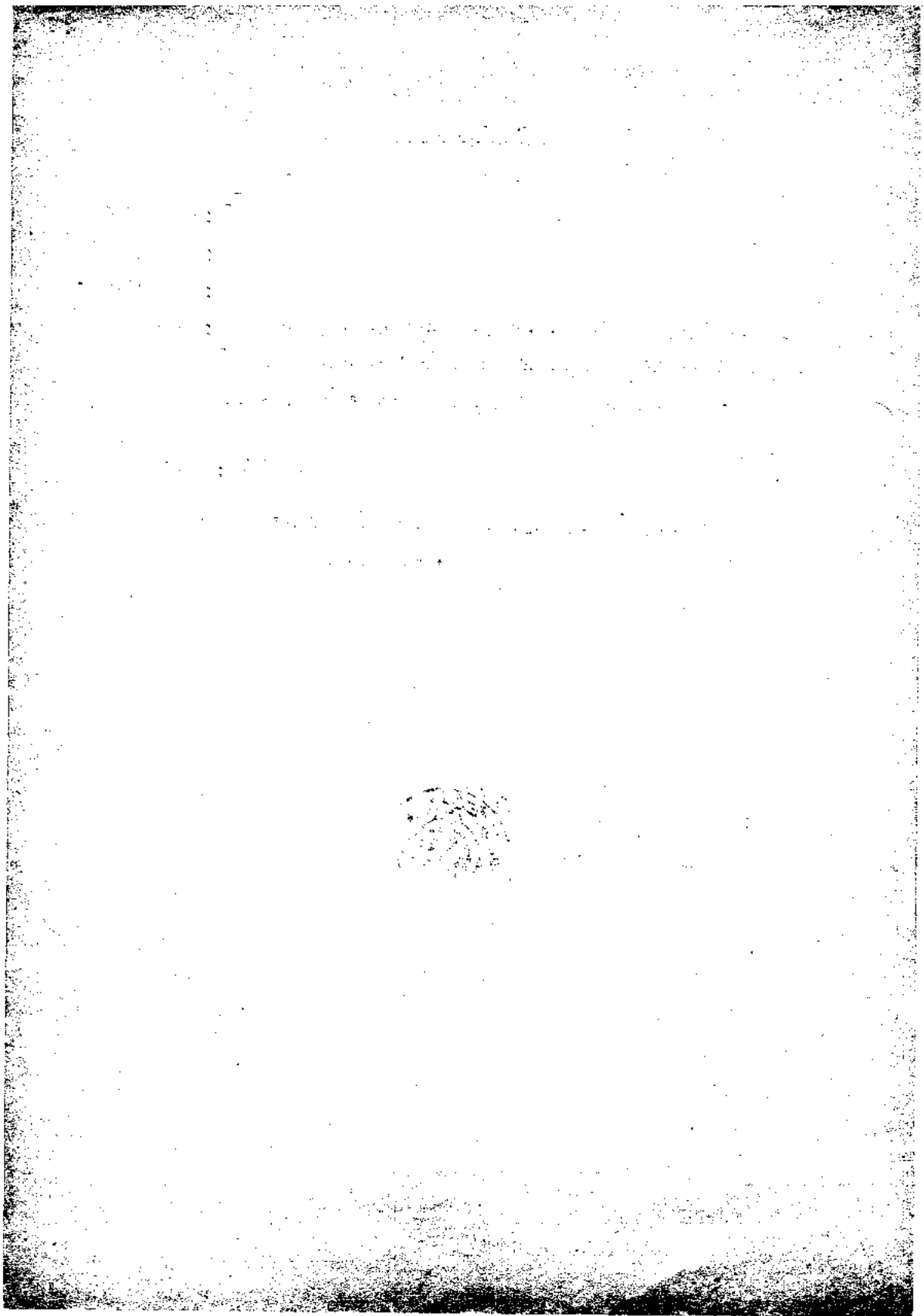
پیش نیاز :

هدف : چون دلیلی به ادبیات بدون درک زیباییها و انفاذ از جواب ذوقی و هنری آنها امکان پذیر نیست لذا درسی بنام نقد ادبی برای تحلیلی این مکتب و د با بهره گیری از آراء منتقدان اسلامی و ناقدان دیگر به نهاد می رود .

موسم دروس : (۲۴ ساعت)

تحلیل آراء بلاغی و نقدی ادبای اسلامی در باب زیبایی آثار ادبی از لحاظ لفظ و معنی و صورت و موسیقی کلمات .

معانی و بیسان (1)

۲۴

تعداد دواحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : اولاً شناخت فن معانی و فن بیان و انس با مسایل این دو هنر است
به منظور بهره‌گیری در گفتار و بیان و نوشتار و انتقال از صور خیالی و الفا
سخن بر اساس اقتضای احوال . ثانیاً تشخیص و تطبیق این مسائل
و موضوعات است در ستون نظم و شرفا رسی .

سرفصل دروس (۲۴ ساعت) :

در درس معانی مطالعه زیر تدریس خواهد شد .

قواعد و بلاغت ، مسائلی از قبیل : مذکور ، حذف ، اطناب ، ایجاز و مسائلی که در درس بیان
مباحث زیر تدریس خواهد شد .

تشبیه ، استعاره ، مجاز و کنایه ، و بررسی و تحقیق معانی در بیانی و بلاغت معانی است

مذکور .

معانی و بیسیان (۲)

۲۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ۲۴

هدف : همان هدف قسمت اول

سرفصل دروس (۴ ساعت) :

در این درس مطالب و مسائل قسمت اول بطور وسیع تر و با ارائه نمونه‌های بیشتر بررسی می‌شود. و نیز تحقیق و تطبیق مسائل مربوط به معانی و بیسیان در آیات قرآن و احادیث ائمه اطهار (ع) و اشعار شاعران معروف صورت می‌گیرد. ضمناً "مباحثی از معانی و بیسیان که در قسمت اول مورد بحث قرار نگرفته است در این قسمت با بستی طرح و تدریس گسرده.

مبانی عرفان و تصوف

تعداد واحدها: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: هدف از این درس آشنایی دانشجویان است با جنبه‌های نظری و عملی عرفان و آگاهی به روش عرفان اسلامی در تکمیل نفس و تربیت انسان و تخصیص نوسعه آخرت و نیز اطلاع به اصطلاحات عرفان و تصوف و تحقیق آن در ادبیات فارسی.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

مطالبی که در این درس مورد بحث و مطالعه قرار می‌گیرد:

- ۱- تعریف عرفان و تصوف
- ۲- جنبه‌های نظری و عملی تصوف
- ۳- عرفان و تصوف اسلامی
- ۴- عرفان در نزد اقوام اسلامی
- ۵- حالات و مقامات عارف
- ۶- تصوف در خارج از مرزهای ایران
- ۷- فرقه‌های مشهور تصوف با اختصار - تلخیص - ملامتیه
- ۸- تأثیر عرفان و تصوف در امور اجتماعی
- ۹- اصطلاحات و کنایات و رموز در عرفان
- ۱۰- خانقاه
- ۱۱- عشق در عرفان - فتوت و جوانمردی
- ۱۲- عرفای معروف از صدر اسلام تا قرن نهم (جاسی)

شاعیر قرآن و حدیث در ادب فارسی

۲۷

تعداد دو واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : آشنائی دانشجویان است به انواع مختلف شاعرانی که در قرآن کریم و احادیث پیشوایان معصوم در ادب فارسی بخصوص در شعر مشاهیر شاعران فارسی زبان به وجود آمده است البته با ذکر نمونه ها از انواع مذکور و بیان نوع این شاعران .

سرفصل دروس (۱ ساعت) :

- ۱- استعمال یک کلمه از یک آیه در شعر یا در شعر
- ۲- استعمال یک قسمت از یک آیه یا حدیث در شعر یا در شعر
- ۳- استعمال یک آیه تمام در یک شعر یا در یک عبارت
- ۴- استعمال معنی یک آیه در یک شعر یا یک شعر

اشاره - تلمیح - تضمین - تحلیل یک آیه یا یک حدیث در ادب فارسی

اشاره به داستانی از داستانهای قرآن در متن ادب فارسی و خلاصه انواع استفاده‌هایی که ادبای فارسی زبان در آثار خویش از آیات قرآنی یا احادیث کرده‌اند .

تاریخ ادبیات (۱)

تعداد واحد: ۲

۲۸

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنایی با مسائل کلی تاریخ ادبیات و تحولات ادبی و زبان‌های باستانی و نیز آغاز زبان و ادب فارسی دری و نقد و بررسی آثار شعرا و نویسندگان در طی ادوار مختلف، در ارتباط و اوضاع سیاسی و اجتماعی و ادبی هر دوره به تفکیک.

سرفصل دروس (۳۴ ساعت):

اوضاع ادبی ایران قبل از ظهور اسلام، و آغاز زبان و ادب فارسی دری، و شاعران و نویسندگان قرن سوم و قرن چهارم هجری، و بررسی آنها.

تاریخ ادبیات (۲)

۲۹

شعرا دو واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ۲۸

هدف : نظیر قسمت اول این درس .

سرفصل دروس (۳۴ ساعت) :

احوال شاعران و نویسندگان قرنهای پنجم و ششم هجری .

احوال شاعران و نویسندگان قرنهای هفتم و هشتم و نهم هجری ، و بررسی آنها .

تاریخ ادبیات (۳)

۳۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ۲۹

هدف: نظریات اول این درس.

سرفصل دروس (۳۴ ساعت):

احوال شاعران و نویسندگان و علمای قرنهای دهم و یازدهم.

احوال شاعران و نویسندگان و علمای قرن دوازدهم و بررسی آنها.

تاریخ ادبیات (۲)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ۳۰

هدف : نظیر قسمت اول این درس

۴۱

سرفصل دروس (۳۴ ساعت) :

اعمال و آثار علما و شعرای ذوق قرن اخیر (قرن سیزدهم و چهاردهم)

و مسائل مربوط به ادب فارسی معاصر

سبک شناسی (۱) (نظم)

۳۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنایی دانشجویان با سبک شعر شاعران در ادوار مختلف و نقد و بررسی آثار از لحاظ صنایع ادبی رنگات نستوری و سبکی و تاریخی.

سرفصل، دروس (۳ ساعت):

آشنایی با سبک شعر در ادوار

سبک خراسانی و غزنوی

نقد و بررسی اشعار رودکی - شهید سمرقانی - فردوسی - نادر خسرو و امثال اینها.

سبک عراقی

نقد و بررسی اشعار نووی - ظهیر - جمال الدین - کمال الدین اصفهانی - سعدی

مولوی - عطار و ...

سبک شاعران آذربایجان: نظامی - خاقانی و دیگران

سبک شعر در دوره ایلخانیان و تیموریان

نقد و بررسی اشعار حافظ - جامی - هانفی و دیگران، سبک هندی

نقد و بررسی اشعار صائب - کلیم - عرفی - بیدل - وحشی و ...

سبک دوره با زکشت ادبی - هاتف - آذر - عاشق و ...

سبک مصوفای جاری و نیم قرن اخیر.

نقد آثار: قاضی - فروغی - نشاط - مجمر - صبا - یحیی و دیگران.

سیک شناسی (۲) (نشر)

۳۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنائی دانشجویان است به سبک نثر نویسندگان در ادوار مختلف
ونقد و بررسی آن آثار را لحاظ منابع ادبی و نکات دستوری و سبکی
و تاریخی.

سرفصل دروس (۲۴ ساعت):

آغاز فارسی دری و سبک نثر در این دوره سبک خراسانی:

نقد و بررسی تاریخ بلعمی - حدود العالم - الاپیئیه، ترجمه تفسیر طبری - التفهیم
تاریخ کردبزی و ...

سبک عراقی

نقد و بررسی چهار مقاله - مقامات حمیدی - جهانگشای جوینی مرزبان نامه -
روضه العقول - فیه ما فیه - المصمم - گلستان و

سبک نثر در عصر تیموری

سبک نثر در عصر صفوی

نقد و بررسی جامع التواریخ - آثار جامی - آثار مجلسی - عالم آرای عباسی -
آثار شیخ بهائی و ...

سبک نثر در دوره با زکشت (تاریخ گیتی گشا - دوره نادری)

سبک نثر در دوره قاجار و عصر حاضر.

منشآت قاسم مقام - پریشان قاضی - ناسخ التواریخ و ...

انقلاب اسلامی ایران و زمینه‌های ادبی آن

۳۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هیچ‌کدام : آشناسیدن دانشجو با نمونه‌های ادبی برجسته‌ای که در دوره اخیر در احیای روح مبارزه با نظام طاغوت و در تشویق و تشجیع به قیام و نهضت اسلامی و تحقق اهداف انقلاب اسلامی تأثیر اساسی داشته است.

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

استادان محترم در تدوین این درس به جنبه‌های ادبی و ارزش هنری و حماسی آثار مورد نظر توجه وسیعی بلیغ می‌نمایند .
(آثار نظم یا نثر)

مباحث و مطالبی که می‌تواند موضوع برای طرح درس در کلاس مورد استفاده قرار گیرد ، اشعار شعرای معاصر است که جنبه‌های حماسی و تقویت روح مبارزه در تحقق انقلاب اسلامی دارد از قبیل اشعار امیری فیروزکوهی - بهجتی - محمدحسین - شهریار - مهرداد اوستا - علی معلم حمید سبزواری - نصرالله مردانی - مشفق و امثالهم .

موضوعاتی که می‌تواند از اشعار و نثرهای دوره انقلاب اسلامی انتخاب شود عبارتند از : شهادت - پیام شهید - مناجات شهید - پاسداران انقلاب پانزده خرداد ۶۲ - روحانی و روحانیت - شعارها و شعورهای انقلاب اسلامی . پیامها و سخنرانیهای امام خمینی از قبیل پیام به مناسبت روز زن پیام به زافرا بیه الله در سراسر جهان .

انواع ادبی

۳۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشینه ساز:

هدف: آشنائی هرچه بیشتر دانشجویان با انواع ادبی از قبیل: ادبیات حماسی
غزلی - عرفانی - اخلاقی و درشتا انواع داستان قصه ها و نمایشنامه در ادبیات
ایران و جهان *

سرفصل دروس : (۲۱ ساعت)

تحقیق درباره انواع ادبی

ادبیات حماسی

ادبیات غزلی

ادبیات تعلیمی (اخلاقی و حکمی)

ادبیات عرفانی

ادبیات مذہبی و غیره خواندنی است که موضوعات مورد بحث در این دروس را تشکیل
میدهند *

آشنایی با علوم اسلامی

۳۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز:

هدف: پاسخ به نیاز جامعه و خصوصاً نسل جوان است در شناخت اجزای معسارفه اسلامی و وطنی که در متن اسلام به زندگی و زایندگی خود ادامه میدهند.

ساعت دروس : (۲۴ ساعت)

در این درس مهمترین نکته بر تفه اسلامی است و بیان مباحث آن و همچنین مباحثی از اصول و اصطلاحات عد اول و فهم آنها با عناوین ذیل :

- ۱- تعریف فقه
- ۲- مباحث فقه اسلامی (قرآن - سنت - اجماع - عقل) و حجیت هر یک، انواع و وجوب و
- ۳- تاریخچه ای از فقهها
- ۴- مسائل علوم اصول حجیت خبر واحد - خبر عترت - تعادل و تراسخ و ...
- ۵- بحث اوائر و نواهی - عام و خاص - مطلق و مقید - مجمل و مبین
- ۶- اصل (براءت - احتیاط - تخیر - استصحاب)
- ۷- طرد و ایالات و احکام و اقسام هر یک با شرح اجزای
- ۸- سایر مباحثی که در متن این درس قرار میگردد.

تزییات شمسی

۳۷

تعداد واحد: ۲

درج واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف:

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

کلیات فلسفه اسلامی

۴۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشروان :

هدف : هدف از این درسی آشنایی دانشجویان است به مباحث کلیات و اصطلاحات فلسفه و حکمت اسلامی و تحقیق این مطالب در متن ادب فارسی .

سرفصل دروسی : (۲۴ ساعت)

مباحثی که از کتاب حکمت الهی مورد بحث قرار میگیرد :

۱- تعریف علم کلی یا امور عامه

۲- وجوب امکان و احتیاج

۳- وحدت و کثرت - وحدت حقیقی و عددی - اقسام کثرت

۴- قدم و حدوث - طیده و مستکلمان و قول ملا صدرا

۵- قوه و عمل

۶- علمیت و معلولیت - اقسام علم - د و ور و تعلیل

۷- جوهر و انواع آن - عرض و انواع آن

۸- کیف و اقسام آن - فیه و وجود آن - لذت و الم

۹- عقل نظری و عقل عملی - وجود ذهنی

۱۰- هیولی و صورت

۱۱- عشق در بیان اهل حکمت

۱۲- صفات واجب الوجود - راه مشاکبه در باب علم با رب تعالی - و قول ابوعلی سینا

مضمون نشر (۵) قسمت اول و دوم

۳۹

تعداد واحد : ۲+۲

درج واحد نظری

پیشنیاز :

مسئدی : آشنایی با دانشجویان است به گونه های تکامل یافته ترمهاحت و زبان مسوف

و ارائه گونه عالی از برگزاری کارخان در زبان داستان •

قسمت اول

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

در رتد رس آفاییزان منتخبین از بهر الما فتنین مورد بحث و بررسی قرار خواهد شد
گرفت و از کتب سه روزی چند داستان روزی همون آواز پرچم ریل و حال سخن در رس
خواهد شد •

قسمت دوم

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

در رتد رس آفاییزان منتخبین از نامه های او مورد بحث و بررسی قرار میگیرد •

مرجع‌شناسی و روش تحقیق (۲)

۴۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز :

هدف : آشنایی دانشجویان است با کتب مرجع و منابع مهم تحقیقی و نحوه تدوین و تنظیم رساله و طرز استاد از فهرست‌ها و برگه های کتب و آشنایی به تذکره ها و تالیفات و فهرست‌های عمومی و اختصاصی .

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

در این درس :

- ۱- دانشجویان با کلیات شناخت مآخذ و مراجع و نیز به دایره المعارف ها و لغتنامه ها و فرهنگهای مشهور آگاهی لازم و کافی را بدست می آورند .
- ۲- طرز استاد از فهرست‌های کتابخانه ها و طرز تهیه و تدوین پایان نامه و روش تحقیق در ادبیات فارسی نیز به دانشجویان تعلیم داده می شود .

مقدمت زبان‌شناسی

۴۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز :

هدف : هدف اساسی از این درس آشناندن دانشجویان ادبیات فارسی است به چگونگی پیداهدن خط ، سابقه خط فارسی ، پدایش علم زبان‌شناسی و شناخت صوت و آواز و نیز آگاهی‌های لازم به موضوعات و مفاهیم علم زبان‌شناسی و تطبیق‌کنی شناختن زبان فارسی است از دیدگاه علمی .

سرفصل‌دروس : (۲۴ ساعت)

۱- تعاریف بنیادی زبان و زبان‌شناسی

۲- چگونگی پیداهدن خط

۳- انواع خط

۴- علم زبان‌شناسی و تحول آن

۵- ارتباط زبان‌شناسی با سایر علوم

۶- تعریف ساختار دین‌شناسی ، صوت‌شناسی ، آواشناسی ، نحو ، مورفولوژی ،

معنی‌شناسی .

۷- مانتها

۸- مطالبی که در این زمینه به مفاهیم زبان‌شناسی ارتباط مستقیم دارد .

فصل چهارم

منابع درسی رشته کارشناسی آواد

زبان و ادبیات فارسی

۱- دست‌نویسان فارسی (۱)

منابع اصلی :

- ۱- دست‌نویسان پنج استاد
- ۲- دست‌نویسان دکتر مفکور
- ۳- دست‌نویسان آقای طالقانی
- ۴- دست‌نویسان دکتر خاوهرد
- ۵- دست‌نویسان دکتر فرشی‌ورد
- ۶- دست‌نویسوند مند تالیف دکتر علی مرزبان راد

۲- دست‌نویسان فارسی (۲)

منابع اصلی :

- ۱- بعضی از قسمتهای شبکه شناسی
 - ۲- جزوه دست‌نویس دکتر فرشی‌ورد
 - ۳- دست‌نویس تاریخی (که چاپ شده است)
 - ۴- دست‌نویسوند مند تالیف دکتر علی مرزبان راد
- ۳ و ۴- مرجع شناسی و روش تحقیق (۱) و (۲)

منابع اصلی :

- ۱- منابع و ماخذ مهم علمی و ادبی ، تذکره ها ، تواریخ ، تقاسیر ، کتب حدیث و کتب پنهان های موضوعی
- ۲- انواع دایره المعارف ها ، کشف الایات ، کشف المطالب ، فرهنگهای مختلف
- ۳- بعضی فهرست های کتب (خطی و چاپی)
- ۴- بررسی بعضی کتابخانه های مهم

۵- بدیه

منابع اصلی :

- در حدود صناعات ادبی مرحوم استاد همتانی

۶- آهین نگارن :

منابع اصلی :

- ۱- مرجزوه و کتبی که بوسیله استادان ذی صلاح و منتخب در این درس تهیه و تصحیح و تالیف عالی برنامه ریزی رسیده باشد .
- ۲- کتاب آهین نگارن از دکتر یونین پور
- ۳- آهین نگارن ، حسین سهرمی
- ۴- فن نگارن دکتر محبوب و فرزام پور
- ۵- قواعد رسم الخط ، استادان دانشکده ادبیات و علوم انسانی - تهران

منابع فرعی :

- ۱- کتاب دکتر محبوب و دکتر فرزام
- ۲- کتاب آهین نگارن حسین سهرمی
- ۳- مثنوی نظم (۱) قسمت اول و قسمت دوم

منابع اصلی :

- ۱- مثنوی از اشعار رودکی و طرچهری
- ۲- مثنوی از اشعار فرخن و کسانلی

۸- مثنوی نظم (۲) قسمت اول و دوم

منابع اصلی :

- ۱- تمام متن رستم و سهراب
- ۲- داستان رستم و اسفندیار
- ۳- سی قصیده از ناصر خسرو

۹- مثنوی نظم (۳) قسمت اول و دوم

منابع اصلی :

- ۱- قصایدی از خاقانی
- ۲- قصایدی از محمود سعد سلطان یکی از بزرگترین نظامی (در درجه اول از مثنوی الاسرار استاد ه شود)

۱۰- مثنوی نظم (۴) قسمت اول و دوم و سوم و چهارم

منابع اصلی :

- ۱- یک دفتر از بزرگترین مولوی
- ۲- اردقادر شگانه مثنوی با غزلیاتی از شمس تبریزی
- ۳- منطق الطیر و طائرنامه
- ۴- بخش از حدیقه سنائی

۱۱- مثنوی نظم (۵) قسمت اول تا پنجم

منابع اصلی :

- ۱- بوستان سعدی - غزلیها و قصاید سعدی
- ۲- نیمه اول دیوان حافظ
- ۳- نیمه دوم دیوان حافظ
- ۴- بخشهایی از دیوان صائب و فاعران بعد از او

۱۲- مکتوب نشر (۱) قسمت اول و دوم

مناهی سبع اعلیٰ :

۱- منتخبی از تاریخ بلندی

۲- تمام سفرنامه‌ها

۳- منتخبی از تاریخ بیستی

۱۳- مکتوب نشر (۲) قسمت اول و دوم

مناهی سبع اعلیٰ :

۱- منتخب سیاستنامه

۲- منتخب قایومنامه

۳- منتخبی از (التوبید الثالثه) کتاب کشف الاسرار میبیدی

۱۴- مکتوب نشر (۲) قسمت اول و دوم

مناهی سبع اعلیٰ :

۱- تیری از کلیه و دمنه

۲- تیری به نوم از کتاب : کلیه و دمنه

۳- کلستان سندی

۱۵- مکتوب نشر (۲) قسمت اول و دوم

مناهی سبع اعلیٰ :

۱- اذنی ناصری

۲- فواری او مراد العباد نجم رازی

۱۷- تراجم عربی (۱) صرف - قسمت اول و دوم

منابع اصلی : قسمت اول

۱- کتاب صرف : استاد شهابی

۲- کتاب التصريف از جامع المقدمات

منابع اصلی : قسمت سوم

۱- کتاب النحو از استاد شهابی

۲- کتاب الهدایه از جامع المقدمات

منابع اصلی : قسمت پنجم : تجزیه و ترکیب

۱- کتبی که نمونه های تجزیه و ترکیب عربی را که می دهد

۲- بخش های مناسبی از آیات و احادیث و شمار و مثال و محاسبه عربی

۱۸- زبان خارجی (۱ و ۲)

منابع اصلی :

در حدود : دائره المعارف اسلامی (به فرانسه و انگلیسی) و منابعی مشابه آن

۱۹- عروض و قافیه

منابع اصلی :

عروض در حدود معیار (شمار) خواجہ حسین و قافیه در حدود قافیه (المعجم)

۲۰- ادبیات معاصر (ادبیات قرن چهارم هم)

منابع اصلی :

۱- از صبا تا نیا (دو جلد) از دکتر آریا نوری

۲- شعری دروغ ، شعری نقاب از دکتر عبدالحسین زین کوب

منابع فرعی :

۱- شعر معاصر تا سقوط سلطنت

۲- شعر نو از آثار تا امروز

۴۱- تفسیر تفسیری فارسی

مطبع اصلی :

بوگرد ، هائی از تفسیر ابوالفتح رازی

و منابع دیگر از تفسیر : تفسیر باک ، تفسیر مهدی ، تفسیر بحار و ترجمه تفسیر

طبری .

۴۲- آشنائی با طوم قرآن

۴۳- تعدادی

مطبع اصلی :

۱- کتب از تفسیر : المعجم وحدائق السمرقند موجود دیگر در این باب

۲- صور خیال از دکتر شهبازی کدگی

۳- اسرار البلاغه

۴۴- معانی و بیان (۱) و (۲)

مطبع اصلی :

۱- معانی و بیان ، دکتر جلیل تجلیل

۲- هفتاد گفتار

۳- معالم البلاغه

مطبع ترجمه :

جواهر البلاغه

۴۵- معانی عرفان و تصوف

مطبع اصلی :

۱- آرزوی مرآت صوفیه ، اردک محمد الحسن زین کوب

۲- عرفان حافظ آرمهید موهبی مطهری

۳- مقدمه معراج الهدایه ، از مرحوم استاد جلال الدین هائی

۴- تاریخ تصوف، ازدکتراسم غنی

مطبع فرمسی :

۱- بحثی در تصوف، ازدکتراسم غنی

۲- کلام و عرفان از شهید مرتضی مطهری

۳- سرچشمه تصوف در ایران از شهید نفیسی

۳۷- تفسیر قرآن و حدیث در ادب فارسی

مطبع اصلسی :

۱- آثار و واژه‌های شعری مشهور از جمله :

بودگی - طبری - سجائی - ناصر خسرو - فردوسی - مولوی - سعدی - حافظ

خاقانی - نظامی و دیگران

۲- از کتب نفیسی بخصوص مقدمات آنها) : کشف المحجوب - مصباح الهدایه - فیه نافع

مرماد العباد - و امثال اینها

۳- ترجمه قرآن رهنا

۳۱-۳۰-۲۹-۲۸- تاریخ ادبیات (۱) و (۲) و (۳) و (۴)

مطبع اصلسی :

بخشهایی مطلوب و مناسب با موضوع این درس از کتاب : تاریخ ادبیات استاد جلال همایی

و کتب در این زمینه از دیگران

۳۲- سبک شناسی (نظم)

مطبع اصلسی :

۱- سبک شعر خراسانی تألیف دکتر محبوب

۲- شعر در ایران تألیف بهار

۳۳- سبک شناسی (نثر)

مطبع اصلسی :

۱- سبک شناسی بهار (۲ جلد)

۳۴- انقلاب اسلامی ایران و جنبه های ادبی آن

مطابع اصلی :

۱- پیرایین انقلاب اسلامی ایران از شهید مرتضی مطهری • و بهشتی های صدساله اخیر از

• همام مولف •

۲- شعرها و نثرهای انقلابی اسلامی از گویندگان و نویسندگان • معتمد و میرز •

۳۵- انواع ادبی

مطابع اصلی :

۱- گنج سخن : (نقد و جلد اول) •

۲- انواع ادبی • مقاله دکتر شفیعی کدکنی (در مجله خرد و کوشش)

۳- حاشیه سرائی

• و کتب دیگر در زمینه نقد و داستان و زبان •

۳۶- آشنایی با علوم اسلامی

مطابع اصلی :

مطابع اصلی این درس کتابی است که به همین نام (آشنایی با علوم اسلامی) از شهید

مرتضی مطهری به چاپ رسیده است •

۳۷- غزلیات شمس

۳۸- کلیات فلسفه اسلامی

منابع اصلی :

- ۱- حکمت الهی ، ازاله غلبه فلسفه ای
- ۲- شرح منظومه ، از شهید مرتضی مطهری

منابع فرعی :

- ۳- قواعد کلی فلسفی ، از دکتر فلاسحین ابراهیمی دینانی
- ۴- طپکلی ، از دکتر مهدی حائری یزدی
- ۵- کلیات فلسفه ، از مرحوم فاضل توپس

۳۹- همین نفر (۵) قسمت اول و دوم

منابع اصلی :

- ۱- آثار یونان باقی و کتب شیخ اشراق (سهروردی)
- ۲- آثار یونان اللغات حمدانی

۳- روش تحقیق و مرجع شناسی (۲)

۴۰- خدمات زبان شناسی

منابع اصلی :

- ۱- جانی زبان شناسی ، تألیف : ابوالحسن نجفی ، چاپ : انتشارات دانشگاه آزاد ایران
- ۲- زبان شناسی چیست ، ترجمه : محمد شهاب حسینی ، از انتشارات دانشگاه آزاد ایران

منابع فرعی :

- ۱- استعاره زبان فارسی ، تألیف : دکتر خاتمی ، جلد اول ، بخش اول
- ۲- زبان و زبان شناسی ، ترجمه : محمد رضا اطنی ، انتشارات جهیسی

مطالعه و مباحثه در

۱- برای آموزش ادبیات (به ترتیب الفبا)

- ظهیری - صد " شعر و معنی ایران تورکجه ادبیاتیندا (مؤلف - مجا - ص ۳۰۰
ادبی) " چاپ سف ۱۳۶۱ تبریز
..... " کتاب دده قورقود " به کوشش فرزانه تهران چاپ انتشارات
فرزانه ۱۳۵۸
..... " کتاب بابا قورقود " برگردان فارس مترجم فریدوند فتری و
محمد حیرتی انگری ص ۱۳۵ این سف ۱۳۵۵
ملیکه - دکتر جواد " آذربایجان ادبیات تاریخینه بریاختیش " تهران ۱۳۵۸
جزاینها آثار گویندگان گذشته و حال به صورت مستقل یا منتخبات چاپ شده است.

۲- برای آموزش زبان

- امراقی - جاس " می خواهم ترکی آذربایجان یاد بگیرم " تبریز انتشارات
شمس ۱۳۵۸
تبریزی - طی " خود آموز ترکی و فارس " تهران آتروپات ۱۳۶۲
فرزانه - م ج " مبانی دستور زبان آذربایجان " تبریز انتشارات شمس ۱۳۴۴
ظهیری - صد " ایران تورکودیلینده " مسلی حرکت لر " تهران ۱۳۶۲
م ج " معاصر آذربایجان دیلینین سیرلی " تهران ؟
نطقس دکتر حمید " یازی لایه الاری " وارلیق ۱۳۶۵
ملیکه - دکتر جواد " تورکلین تاریخ و فرهنگینه بریاختیش " وارلیق ۱۳۶۵
ملیکه - دکتر جواد " سیری در تاریخ زبان و لهجه های ترکی " تهران نشر نو ۱۳۶۶
نیز گویندگان در دانشگاه تبریز کتاب دستور زبان ترکی (تالیف آقای پیرماهی) نیز چاپ
است.

۳- فولکلر

- تبریزی - طی " شاه اسماعیل " تهران آتروپات ۱۳۵۸

چاپید - دکترس منظوری خامنه ای " تاپماجالار " تهران ۱۳۵۸
چاپید - دکترس " آذربایجان فولکونیندان نمونه لر " ۲ جلد تهران انست بروی
۱۳۵۸

رفیس نیا - رحیم " کوراولودراسانه و تاریخ " تهریز انتشارات نیما ۱۳۶۶
..... " طاعیق غریب ایله شاه صنم " تهریز فردوس ۱۳۶۴

فرزانه - م ع " بایاتیلار " تهران انتشارات فرزانه ۱۳۶۲
قبری - سیروس " اصلی و کرم " تهریز فردوس ؟

قدس - یعقوب را آتالار سوزو - تهران انتشارات نهد ۱۳۵۹ ؟
مجتهدی - طی اصغر " ترکی دیلینده . مثلر " تهریز فردوس ؟

نقای " آذربایجان بایاتیلاری " تهریز انتشارات نور ۱۳۶۳

هتیه - دکترجواد " آذربایجان شفاهن خلق ادبیات " تهران ۱۳۶۷
ملاوه برهنه اینها درجله وارلیق در طی ده سال دیناره اظب سائل مورد نظر
فراوان بحث شده است که درج فهرسه تفصیلی آنها بدرازا می کشد .

۲- در اوزان هجائی

- ادبیات مرثیاتی از قدیم تا امروز - اوزان هارطاسیقا

- نگاهی به فولکلور، بایاها، حنا، ماه، اشال، و اشکال

ویژگیهای شعر هجائی : بحثی در اوزان و اشکال منظومه هجائی

۳- ادبیات امروز : ویژگیهای ادب ترکی امروز - کتاب و تجربه های ادیبان تا شعر

آزاد و سپید - شهریار و حیدر با (با بررسی نمونه هجائی از نظم و نثر امروز)

تفاوت این رسم الخط و اصول املا + صوتیات (واکه های ترکی آذری - " قانون بزرگ هم آهنگی صوتیات " - " قانون دوم هم آهنگی " - ساختار ترکی - دگرگویی اصوات: حذف، قلب، ادغام و غیره .

پسوندهای گشوده (Vide vowels) و پسوندهای باز (Narrow Vs.)

در ترکی .

مختصری از قواعد زبان

سازه شناسی ترکی (Morphology)

واژگان ترکی در طی تحولات تاریخی و ترکی آذری امروز

ریشه ها و پسوندها - اهمیت پسوندها در زبانهای پیوندی از جمله ترکی

پسوندهای اشتقاقی و پسوندهای تصریفی و شناسایی کارکرد آنها

پسوندهای قدیم، نادر، زنده و زبان امروز .

اسم و صفت مرکب در ترکی - افعال مرکب

اسم از نظر حالتها و تصریف آن در ترکی - ضمایر - ربط - ادا

افعال و گستردگی ویژگیهای آن در ترکی .

مختصری از ویژگیهای نحوی ترکی .

نظری به ادبیات

اجتالی از کلیات و تطورات ادبیات ترکی آذری

۱- ادبیات کلاسیک " دیوانی " و نظم عروض

- از گویندگان نخستین تافشول (با توجه به حسن اوغلو - قرن هشتم و دهم

در نمونه هائی از سید صاد الدین نسیمی و حبیبی)

- ملا محمد فاضول و نفوذ ادبی او با توجه در نمونه هائی از آثار او

- از قوس تبریزی تا ملا پناه و اقیابا بایرلی نمونه هائی از آثار آنان و اشعار از

گویندگانی چون و دادی ، مسیح ، نشاط و سالک و مثالیم .

- از بیاضی تا صراف (بایرلی نمونه هائی از آثار آنان) .

- ادبیات مرثیه و نوحه سرایی (بایرلی نمونه هائی از آثار دخیل ، راجی ،

قمری و غیرهم)

- طنز سرایان (بایرلی نمونه هائی از آثار لعلی ، ذاکر ، شکوهی ، غلخالی ، ساجدی

و غیرهم)

زبان و ادبیات ترکی آذری

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : آموزش نظری و عملی تاریخچه ماهیت، رساله‌خط، صرف و نحو، بیانات ادبی (از قرن هفتم تا امروز) با تمرینات و تفسیر بررسی نمونه‌ها برگزیده از ترکی آذری :

دانشجو در بخش اول این درس شناخت عمومی از ساخت و چگونگی ترکی آذری با جایی بدست می‌آورد و در ضمن اجزای از آواشناسی و قوانین هم آهنگی صوتی ویژه ترکی و چند و چین و اهمیت پسوند ها در این زبان و نیز قوانین کلی صرف و نحو را فرا می‌گیرد. در بخش دوم اجزای ادبیات دینسوانی "یا کلاسیک"، ادبیات مرثیه و نوحه سرایی، ادبیات طنز هم‌هجایی قدیم و جدید از اعمار مرغانی، "ازوانها" و "ماقلها" فولکلور و جریانه‌ها و کتاب ادبیات ترکی آذری مطالعه می‌شود و ضمن کار عملی دانشجو قواعد کتابت و دست‌نویس زبان و روش تحقیق و بررسی نمونه‌هایی از آثار نسیمی، فضولی، قوسی، واقف، دخیل، قمری، بیانی صراف و غیرهم و بالاخره چند زبان‌های هم‌نژاد را می‌آورد

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

کلیات و تاریخ

کلیاتی در شناخت ویژگی‌های زبان ترکی آذری - جای این زبان در طبقه بندی زبانها .

اجزای از تاریخ و دوره‌های تحول و تکامل ترکی - ترکی غرب - ترکی آذری

رسم الخط و املا

زبان مجاوره و کتابت - گفتار نوشتار - گویش، لهجه، زبان

ترکی به خط‌های غیر عربی .

رسم الخط امروزی ترکی آذری بر پایه الفبای عربی

جمهوری اسلامی ایران
ارت فرهنگ آموزش عالی

بسم الله

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۱/۲۴

شماره: ۲۳/۲۶۴۹

پیوست:

حداقل و حداکثر واحدهای درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۳/۱۱/۹)

شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری و برنامههای آموزشی، حذف، ترمیم ناموفق و واحدهای غیر ضروری و انقراض شاخهها در بعضی از رشتههای تحصیلی، حداقل و حداکثر واحدهای درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد این مصوبات از تاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو میگردد.

۱- دورههای کارشناسی: حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد
۲- دورههای کارشناسی: حداقل ۱۲۰ واحد و حداکثر ۱۲۵ واحد (برای رشتههای مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)

۳- دورههای کارشناسی ناپیوسته: حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد

۴- دورههای کارشناسی ارشد ناپیوسته: حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد (که از این تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختصاص به پایان نامه دارد)

۵- دورههای کارشناسی ارشد پیوسته: حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد

۶- دورههای دکتری Ph. D: حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که از این تعداد ۱۶ تا ۲۰ واحد میتواند اختصاص به رساله داشته باشد)

در این صورت:

الف: گروههای برنامه ریزی موظفند کلیه برنامههای مصوب رشتههای مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غیر ضروری، سقف واحدها را در مقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب: این تعدیل واحدها و برنامههای جدید برای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۲-۷۳ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج: دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۳ نیز میتوانند وضعیت تحصیلی خود را با برنامه جدید تطبیق دهند، در این صورت تطبیق واحدها و ترمیم با برنامههای جدید حسب مورد بر عهده شورای آموزشی گروه یا کمیته تحمیلات تکمیلی مؤسسه ذیربط است.

رای شماره جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی در خصوص تعدیل واحدهای درسی در مقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به مرحله اجرا گذارده شود.

دکتر سید محمد غوثی هاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

(Signature)

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معاونت محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

سید محمد کاظم ناشینی

(Signature)

مدیر شورای عالی برنامه ریزی

۲۱۹

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۵
شماره ۱۱۳/۲۶۶۲

بشمار

جمهوری اسلامی ایران
دائرة فرهنگ و آموزش عالی

دستورالعمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۲

- ۱- گروه‌های برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خود را بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش دهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانشجوین شاغل به تحصیل می‌توانند بر اساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی دو، سه یا چهار واحد ریاض و با رعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
 - ۳-۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرانده باشند.
 - ۳-۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدهای گذرانده کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۲۵ واحد برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
 - ۳-۳: آن دسته از دانشجویانی که در جدول بعد ۲-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از نیمسال تحصیلی بعد که می‌بود واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:
 - الف: کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجویان، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشند، پذیرفته می‌شود.
 - ب: نوسپاتی در برنامه جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجویان در سپار قبلاً گذرانده است، بر اساس همان تعداد واحد گذرانده شده از وی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن فرد را ندارد.
 - ج: گذراندن نوسپاتی از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویانی که آن درس را نگذرانده‌اند الزامی نیست.
 - د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کلیه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۰ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است.

در جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۲ در مورد دستورالعمل اجرایی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد تصویب است جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و

معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و

رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمند است دستور فرمائید به واحدهای مجوی ابلاغ نماید.

سید محمد کاظم نائینی

د. ا. ا. عالی برنامه ریزی